

RANNIKKOSISARTEN SÄÄTIÖ

Johanna Pakola

RANNIKKOSISARTEN SÄÄTIÖ

Johanna Pakola

Etukannen kuva:

Säätiö lahjoitti Merisotakoulun MeriRUK-kurssille siniset merinovillapipot. MERISOTAKOULU

© Rannikkosisarten säätiö ja Johanna Pakola

Kustantaja: Rannikkosisarten säätiö sr

ISBN 978-952-94-9711-9

Graafinen suunnittelu Jussi Leppänen | Neogen Design Oy

Painopaikka Paino-Kaarina, Kaarina, 2024

Sisällysluettelo

Lukijalle	3
Rannikkosotilaskotiverkoston alkuvaiheita	6
Säätiön ensiaskeleet	8
Toiminnan vakiintuminen	19
Säännöissä parannettavaa	27
Sisarten tukeminen	33
Varusmiesten palkitsemisia ja kohdeavustuksia	39
Päivittyvä säätiö	46
Muistelmia säätiövuosilta	52

Lukijalle

Minulta pyydettiin säätiön kevyttä historiikkia ja sovimme, että pääasiallinen lähde on säätiön oma arkisto. Rajaus oli mainio, sillä säätiöllä on hyvä ja miltei kaikki toimintavuodet kattava arkisto. Tämä on helpottanut omaa työskentelyäni erityisen paljon. Vanhemmista vuosikymmenistä löytyy ilahduttavasti myös saapunutta kirjeistöä, joten toiminnasta ja sen merkityksestä avun saajille piirtyy hyvä kuva. Aivan kaikki kysymysmerkit eivät avaudu säätiön oman arkiston kautta, joten tällöin olen turvautunut muihin lähteisiin. Yleensä arvoituksiin on löytynyt apua. Lähteet on merkitty vain silloin, kun lähteenä on käytetty säätiön arkiston ulkopuolista aineistoa.

Säätiön toiminnassa on vuosikymmenten saatossa tapahtunut isoja sisällöllisiä muutoksia. Yksi asia on ja pysyy: jo perustamisesta alkaen toimintaa on leimannut aktiivinen työskentely, josta ovat vastanneet asialleen omistautuneet hallitusjäsenet. Sitoutumisesta antaa hyvän kuvan se, että moni hallituksen jäsen on aiempina vuosikymmeninä toiminut samassa tehtävässä kymmeniä vuosia. Tämän päivän maailmaan suhteutettuna vuosikymmenten mittaiset hallitusjäsenyydet eivät enää ole kovinkaan tavanomaisia, ja säätiön viimeaikaisten sääntömuutosten myötä tämä myös muuttui.

Säätiö ja Rannikkosotilaskotiyhdistys ovat täysin erillisiä toimijoita, mutta niiden toimintakenttä on monin paikoin sama. Niinpä suurin osa säätiön hallituksessa toimijoista toimii myös sotilaskotityössä. Pitkäkestoisuutta ja sinnikkyyttä sekä asialleen omistautumista löytyy historiikkiin haastattelemltani neljältä rouvalta. Jos säätiön perustaja Fanny Ohtola toimi säätiössä ja samalla myös Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksessä kymmeniä vuosia, ovat säätiön hallituksessa toimineet haastattelemani rouvat tehneet yhdistyksessä pääosin vieläpä paljon pidemmän uran. En ole varma tehdäänkö nyky maailmassa enää ihmisiä, jotka tekisivät vapaaehtois kentällä yhtä pitkiä uria. Sitäkin kiitollisempi olen saatuani tehdä nämä haastattelut ja ymmärrettyäni, että samoin kuin itse tallennan historiaa, myös vapaaehtoistyö tapahtuu – kuten osa haastatelluista toteaa – rakkaudesta lajiin.

Haastateltujen ohella haluan kiittää lämmöllä säätiön puheenjohtajaa Teija Wessmania ja hallituksen jäsentä Marikaisa Tiilikaista kaikesta avusta ja ystävyydestä. Kiitos myös Rannikkosotilaskotiyhdistykselle pääsystä arkistoonne. Ja kiitos gaafikko Jussi Leppäsel le, osoitit että kuvitettu kirja saadaan taiottua myös vähillä valokuvilla.

Harvaluodossa syyskuussa 2024

Johanna Pakola

Keskustelussa ilmeni, ettei teillä olisi mitään vakinaista tointa ja sen mukanaan tuomaa taloudellista turvallisuutta, joten syntyi ajatus tiedottaa teille säätiöstä, jonka olemme perustaneet juuri tällaisissa tapauksissa auttaaksemme entisiä uskollisia työntekijöitämme. Pyytäisin siis teitä tiedottamaan vähän sodanjälkeisistä oloistanne sekä nykyisestä taloudellisesta asemastanne. Tiedot eivät tarvitse olla mitenkään tyhjentäviä ja erikoisen tarkkoja kunhan minulla on jonkinlainen kokonaisuus säätiölle esittää. Suuria emme voi, mutta tahtoisimme kuitenkin osoittaa hyvää tahtoamme. Olette vielä suhteellisen nuori ja eikä mikään erikoinen sairaus vaivaa – vai vaivaako -. Siitä pitää kertoa.

FANNY OHTOLAN LÄHETTÄMÄ KIRJE
ENTISELLE SOTILASKOTISARELLE 31.3.1960

Keiti Ohtola
Helsinki

Kirjeemme oli iloinen yllätys. Kiitos siitä. En olisi siltä taholta ymmärtänyt odottaakaan apua vaikeuksiini. Totta on, vakituista työpaikkaa ei minulla sodan jälkeen ole ollut. Itsekin olen sairastellut moneen otteeseen oikein vakavasti, mm. ollut vaikea korvatulehdus jossa toisesta korvastani jouduttiin poistamaan kuulo- sekä tasapainoelin, myös se puoli kasvoistani halvaantui ja aivokalvo vioittui. Siitä en täydellisesti toipunutkaan, pyöritystä ja tasapainottomuutta tunnen kun olen väsynyt. Kurkussani on jatkuvasti ollut parantumaton katarri joka varsinkin talvipuoleen aiheuttaa nivelissä särkyä ja jäykkyyttä. Tämä kurkkutauti on peräisin jo sota-ajalta. Sitä siellä hoidettiin ja lähetettiin näytteitä Helsinkiin.

Tämä kurkku tauti on peräisin jo sota-ajalta. Sitä siellä hoidettiin ja lähetettiin näytteitä Helsinkiin.

Työpaikkoja ei täällä maaseudulla niin olekaan tar-

Kirjeenne oli iloinen yllätys, kiitos siitä. En olisi siltä taholta ymmärtänyt odottaakaan apua vaikeuksiini. Totta on, vakituista työpaikkaa ei minulla sodan jälkeen ole ollut. Itsekin olen sairastellut moneen otteeseen oikein vakavasti, mm. ollut vaikea korvatulehdus jossa toisesta korvastani jouduttiin poistamaan kuulo- sekä tasapainoelin, myös se puoli kasvoistani halvaantui ja aivokalvo vioittui. Siitä en täydellisesti toipunutkaan, pyöritystä ja tasapainottomuutta tunnen kun olen väsynyt. Kurkussani on jatkuvasti ollut parantumaton katarri joka varsinkin talvipuoleen aiheuttaa nivelissä särkyä ja jäykkyyttä. Tämä kurkkutauti on peräisin jo sota-ajalta. Sitä siellä hoidettiin ja lähetettiin näytteitä Helsinkiin.

SISAREN VASTAUS 6.4.1960 FANNY OHTOLALLE

Rannikkosotilaskotiverkoston alkuvaiheita

Rannikkosotilaskotitoiminta käynnistyi Suomessa vuonna 1918, jolloin ryhdyttiin miettimään keinoja edesauttaa ulkosaarilla palvelevien asevelvollisten viihtymistä. Toiminta käynnistyi joulupakettien jakamisella ja joulujuhlien järjestämisellä. Vuonna 1920 perustettiin Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistys (RSHY), jonka nimi vuonna 1959 muuttui nykyasuunsa Rannikkosotilaskotiyhdistyksi (RSKY). Yhdistyksen tarkoituksena oli kehittää alkanutta valistus- ja viihdytystoimintaa. Yhdistyksen jäsenet alkoivat kiertää linnakkeilla ja käynneillään he tutustuivat olosuhteisiin sekä sotilaiden tarpeisiin. Käyntien yhteydessä järjestettiin usein esitelmiä sekä isänmaallisista asioista että raittiusasioista. Esitelmien tavoitteena oli opettaa ”kuntoa, isänmaallisuutta ja puolustustahtoa”. Yhteislaulut ja kahvitarjoilu tupakan kera kuuluivat monasti käyntien ohjelmaan.

Alkuvuosina RSHY perusti linnakkeille toimintansa tueksi lukutupia. Rannikkotyöstön ensimmäinen lukutupa perustettiin vuoden 1923 heinäkuussa Örön linnakkeelle. Samana vuonna perustettiin lukutupa myös Russaröön ja melko pian tämän jälkeen lukutupia perustettiin vielä seitsemän lisää: Tuppuraan, Humaljoelle, Rankkiin, Kilpisaareen, Valamoon, Ristisaareen ja Mökerikköön¹. Vuonna 1928 lukutupia oli perustettu jo 44 kpl. Lukutupa oli nimensä mukainen paikka, eli siellä oli sekä kirjoja että leh-

tiä luettavaksi. Samoin lukutupiin alettiin hankkia muun muassa seurapelejä, gramofoneja ja radioita. Lukutuvat sijaitsivat linnakkeiden luovuttamissa tiloissa: joko erillisessä rakennuksessa tai kasarmien yhteydessä olevissa huoneissa. Lukutuvan hoidosta vastasi sotilaskotisisaret.

Ensimmäinen RSHY:n sotilaskoti valmistui 1926 Laatokan rannalle Vahtiniemeen ja vuonna 1927 sotilaskoti valmistui Rysäkarille. Vuosien saatossa toimintamuodot laajenivat ja sotilaskotiverkosto kasvoi sekä vakiintui: kymmenessä vuodessa sotilaskoteja oli perustettu jo yli kaksikymmentä. Moni sotilaskodeista perustettiin muuttamalla lukutupa sotilaskodiksi. Kiinteiden kohteiden ohella Rannikkosotilaiden huoltoyhdistys vastasi myös koululaiva *Suomen Joutsenen* sekä panssarilaivojen *Ilmarinen* ja *Väinämöinen* kanttiineista. Lukutuvista tuli vähitellen myös sotilaskoteja ja ennen sotia toimipisteiden määrä oli yli kaksikymmentä. Sotavuosina 1939-1945 rannikkosotilaskotitoiminta kasvoi merkittävästi perustettujen tilapäisten sotilaskotien eli sotapesien myötä. Sotilaskotisisaria palveli myös miinanraivauslusten tukikohdissa. Sotien jälkeen tilapäiset kodit suljettiin ja rannikkosotilaskotien määrä laski sekä sulkemisten että rauhanehtojen määräämien alueluovutusten myötä. Panssarilaiva *Ilmarinen* vaipui Itämereen ja *Väinämöinen* päätyi Neuvostoliittoon. Samalla so-

ta-aikana työskennelleiden sisarten määrä laski ja moni jäi tyhjän päälle. Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistys puolestaan jatkoi toimintaansa yhtä ponnekkaasti kuin ennenkin, nyt vain pienemmällä kotivahvuudella.

Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksen ensimmäinen sotilaskoti valmistui Vahtiniemeen. Sotilaskoti perustettiin Kannakselta ostettuun ja Vahtiniemeen siirrettyyn huvilaan. Kuva on 1920-luvun lopulta. MUSEOVIRASTO, HISTORIAN KUVAKOKOELMA, KARJALAN LIITON KOKOELMA

Säätiön ensiaskeleet

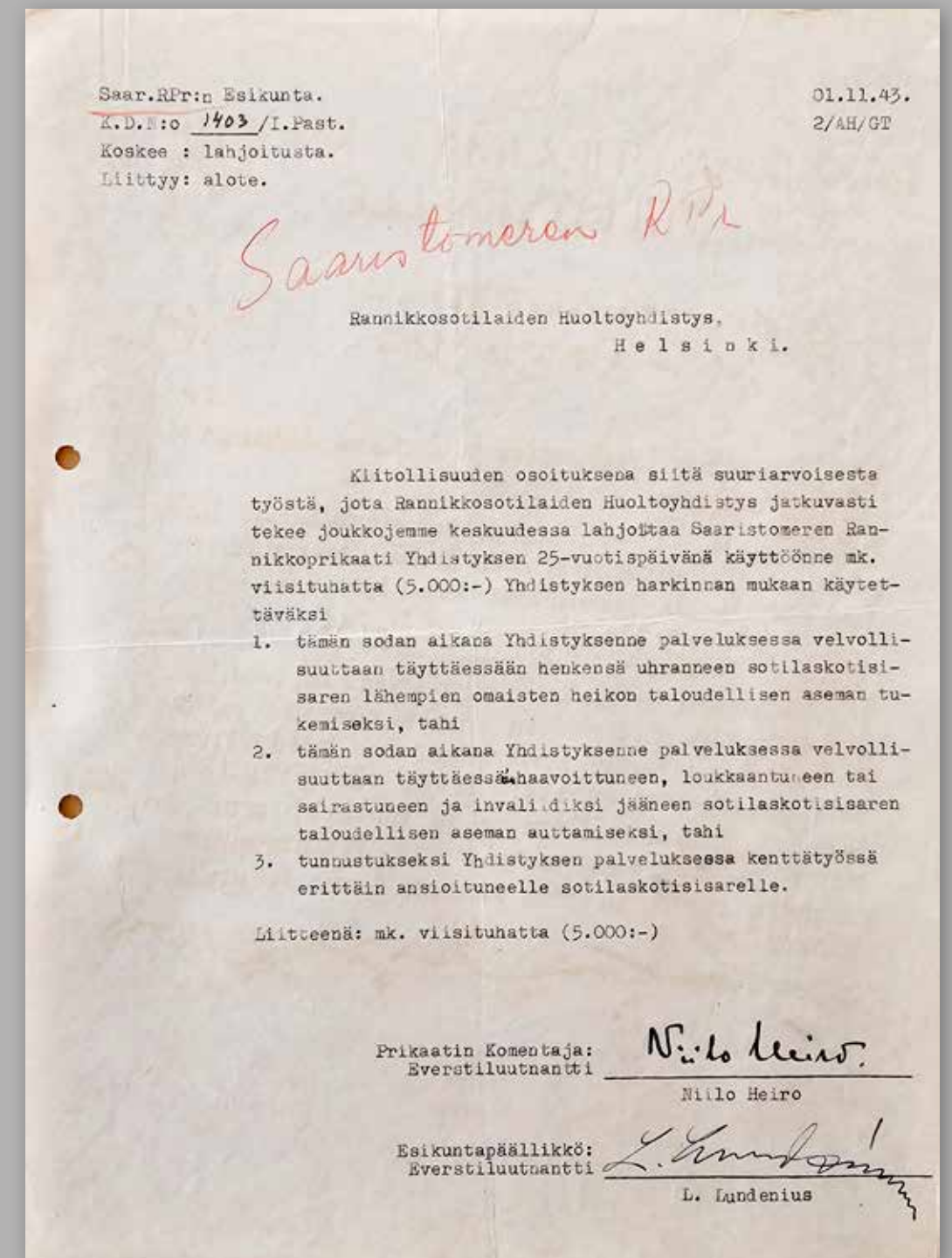
Sotilaskotitoiminnasta vastasivat ja vastaavat yhä tänä päivänä sotilaskotisisaret. Sotavuodet vaikeuttivat monien sisartoiminnassa mukana olevien elämää ja paikoin heikot asuinolosuhteet toivat mukanaan sairauksia, jotka vaivasivat monia sisaria heidän loppuelämänsä ajan. Jatkosodan aikana sisarissa heräsi ajatus tukea hankalaan tilanteeseen joutuneita kollegoitaan. He päättivät perustaa rahaston, joka tukisi avun tarpeeseen joutuneita rannikkosotilaskotityössä mukana olleita naisia. Rahaston nimeksi tuli Rannikkosisarten työntekijäin rahasto. Rahastosta löytyy ensimmäiset – ja ainoat – maininnat loppuvuodesta 1944 ja alkuvuodesta 1945.

Saaristomeren Rannikkoprikaati

Saaristomeren Rannikkoprikaati (SaarRPr) muodostettiin 1.3.1942 entisistä Ahvenanmaan ja Turun saariston alueiden puolustuksesta vastanneista joukko-osastoista eli 5. ja 7. Rannikkoprikaateista. SaarRPr toimi Turun ja Ahvenanmaan alueilla aina 4.12.1944 asti, jolloin joukko-osaston nimeksi vaihtui Turun Rannikkotyöstörykmentti.

Marraskuussa 1943 Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistys vietti 25-vuotisjuhliaan. Yhdistys vastaanotti tuolloin Saaristomeren Rannikkoprikaatilta rahalahjoituksen, joka luovuttajan toiveiden mukaan tulisi käyttää tavalla tai toisella yhdistyksen työntekijöiden hyväksi. Helmikuussa 1944 yhdistyksen jäsenistöltä tuli esitys muodostaa lahjoituksesta oma itsenäinen rahasto ja johon yhdistys voisi tehdä vielä kohtuullisen lahjoituksen. Näin rahasto olisi heti käyttövalmis ja siitä kyettäisiin tukemaan apua tarvitsevia sisaria. Esityksen olivat allekirjoittaneet muun muassa Fanny Ohtola, Elli Salo ja Toini Saarialho. Kyseinen naiskolmikko jalosti ajatustaan ja joulukuun 11. päivänä 1944 he allekirjoittivat säädekirjan, jolla perustettaisiin – ei suunniteltua rahastoa – vaan Rannikkosisarten työntekijäsäätiö.

Alkupääomana oli Saaristomeren Rannikkoprikaatin lahjoittama 5 000 markkaa. Säätiön säädekirjassa todettiin, että pohjarahasto sekä myöhemmät mahdolliset testamenttilahjoitukset, avustukset, lahjoitukset tai muilla laillisilla tavoilla saadut varat on sijoitettava varmoihin arvopapereihin tai yleisen valvonnan alaisiin rahalaitoksiin. Säädekirja hyväksyttiin 20.12.1944 oikeusministeri Urho Kekkosen toimesta. Säätiön tarkoituksiksi kirjattiin: *Tarkoituksena on avustaa ja tukea niitä rannikkosotilaiden virkistys- ja sivistystoimintaan osallistuneita Suomen naisia, jotka joko sairauden tai muusta heistä riippumattomasta syystä ovat joutuneet avun tarpeeseen.*²

Rannikkosisarten työntekijäsäätiön hallituksena vakuutamme täten, että säätiön perustamiskirjassa mainittu 5.000 markan suuruinen pohjarahasto on hallituksen huostassa.

Helsingissä, joulukuun 20 päivänä 1944.

Rannikkosisarten työntekijäsäätiön Hallitus:

Fanny Ontola. Eino Salo.
Toini Saarimäki. J. Rämö.
Eino Salo. A. Törmä.
L. Kirksinen.

Allekirjoitukset oikeiksi todistavat:

H. Wickström. Ulla Herold.

Todistavat: H. Wickström. Ulla Herold."

Annettu Helsingissä, oikeusministeriössä 20 päivänä joulukuuta 1944.

Tänään tapahtuneessa esittelyssä oikeusministeriö on harkinnut oikeaksi antaa luvan säätiön perustamiseen sekä vahvistaa sen edelläolevat säännöt.

Ministeri

Urho Kekkonen

Urho Kekkonen.

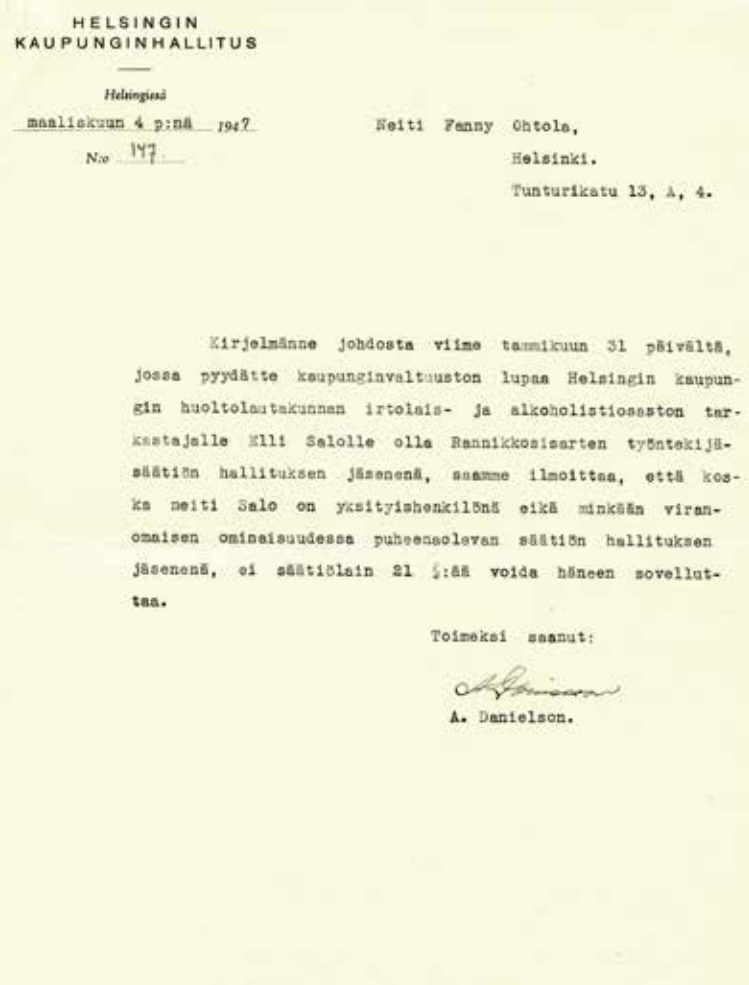
Oikeusministeriön päätös hakemukseen, jossa rouva Toini Saarimäki sekä neiti Elli Salo ja neiti Fanny Ontola, kaikki Helsingin kaupungista, ovat pyytäneet lupaa saada 11 päivänä joulukuuta 1944 allekirjoittamansa säädekirjan mukaisesti perustaa "Rannikkosisarten työntekijäsäätiö" nimisen säätiön ja samalla anoneet säätiölle hyväksytyjen sääntöjen vahvistusta; mikä säädekirja siihen sisältyvinä sääntöineen on näin kuuluva:

"SÄÄTIÖ" PERUSTAMISKIRJA.

Haluten avustaa ja tukea kaikkia niitä Suomen naisia, jotka ehkeruudella ja innolla ovat vuosikymmenien varrella osallistuneet rannikkosairaiden virkistys- ja valvustointeen ja jotka joko sairauden tai muista heistä riippumattomista syistä ovat joutuneet avun tarpeeseen ja koottuamme tässä tarkoituksessa viisituhatta (5.000) markkaa olemaan päätteet tällä säädekirjalla luovuttaa nämä varat itsenäiseksi "Rannikkosisarten työntekijäsäätiö" nimiseksi säätiöksi, jolle olemaan hyväksyneet seuraavat säännöt:

Hallitusneuvos Urho Miettinen.

Urho Miettinen.

Neiti Elli Salo toimi säätiön hallituksessa perustamisesta alkaen. Hänen siviilityönsä oli Helsingin kaupungin Huoltolautakunnan irtolais- ja alkoholistiosaston tarkastaja. Säätiö tutki säätiölakia ja totesi neiti Salon tarvitsevan työnantajansa eli Helsingin kaupunginvaltuuston luvan toimia säätiön hallituksessa. Kaupunginvaltuuston vastauksessa todettiin, ettei lupaa tarvita neiti Salon toimiessa säätiössä yksityishenkilönä.

Säätiön ensimmäisen hallituksen kokoonpano oli seuraava: neiti Fanny Ohtola (puheenjohtaja), rouva Toini Saarialho (varapuheenjohtaja), Hotelli- ja ravintola-työnantajain liiton toimitusjohtaja varatuomari Onni Salo (sihteeri), Pasilan varikon Rautatiehallituksen II luokan kirjanpitäjä rouva Jenny Ramela (rahavarainhoitaja), rouva Aamu Tähtinen, Helsingin kaupungin Huoltolautakunnan irtolais- ja alkoholistiosaston tarkastaja neiti Elli Salo sekä rouva Lempi Airaksinen.

Säätiön ensimmäinen kokous pidettiin säädekirjan hyväksymistä seuraavana päivänä 21.12. 1944 RSHY:n tiloissa osoitteessa Pohjoisesplanadi 37. Kokoukseen osallistuivat hallituksesta Fanny Ohtola, Toini Saarialho, Onni Salo, Jenny Ramela ja Aamu Tähtinen. Kokous totesi säätiön varoiksi 5 000 markkaa sekä kasvaneen korun 175 markkaa. Lisäksi säätiö sai alkuvuodesta 1945 huomattavan rahalahjoituksen, jonka alkuperää ei ole käytettävissä olevan lähdeaineoston perusteella kyetty varmuudella selvittämään. On melko todennäköistä, että varat ovat loppuvuonna 1944 alasajettujen maanpuolustusjärjestöjen varoja. Rahaston tilillä olleet varat kanavoitiin säätiölle Rannikkosisartilaiden huoltoyhdistyksen kautta. Säätiön perustaminen oli kaikkien toimijatahojen etu ja se saatiin perustettua hyvällä yhteistyöllä toinen toista tukien. Myönnetty lahjoitus mahdollisti toiminnan välittömän käynnistämisen. Säätiö myönsi ensimmäisessä kokouksessaan helsinkiläiselle As. Oy Tunturilaak-solle viideksi vuodeksi 300 000 markan kiinnelainan viiden prosentin vuotuisella korolla haltijavelkakirjaa vastaan. Säätiö oli saanut myös Messeniuksenkatu 7:stä velka-anomuksen, mutta tämä hylättiin yhtiön liian suurten kiinnitysten takia.

Rannikkosisarten Työntekijäin rahasto			
Vähennykset			
1944	Per	1000 000	1000 000
huhtik. 1	to	500 000	500 000
huhtik. 29/44	to	202 775	202 775
huhtik. 31	to	1502 027 75	1502 027 75
			0
		1502 027 75	1502 027 75
		1502 027 75	1502 027 75
1945	Per	1502 027 75	1502 027 75
huhtik. 1	to	700 000	700 000
huhtik. 21/45	to	202 027 75	202 027 75

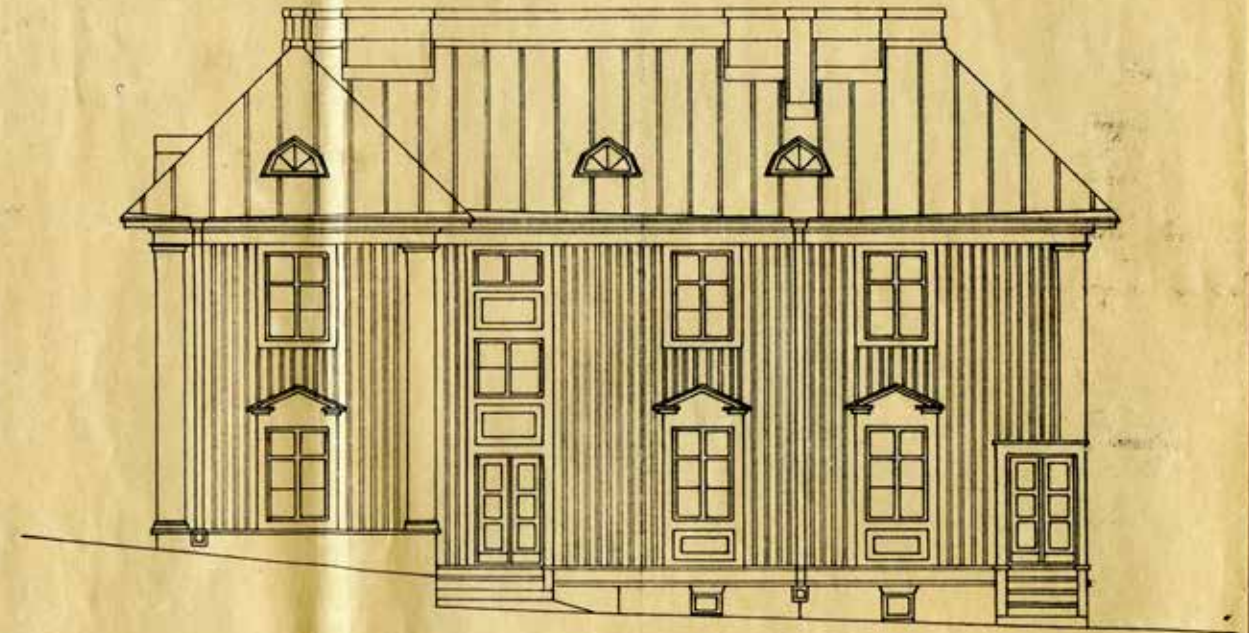
Rannikkosisarten työntekijäin rahaston toiminta oli lyhytaikainen, mutta merkittävä. Rahastoon saaduilla varoilla perustettiin Rannikkosisarten työntekijäsäätiö.

Ensimmäinen vuosikokous järjestettiin Pohjoisesplanadilla RSHY:n tiloissa 13.2.1945. Vuosikokous totesi säätiön varojen olleen vuoden vaihteessa 1 507 203 markkaa ja vuoden 1945 avustuksien päätettiin olevan korkotulojen suuruisia. Varat oli alkujaan sijoitettu Pohjoismaiden Yhdyspankin shekkitilille, mutta osa päätettiin siirtää talletus- ja säästötillille. Puheenjohtaja valtuutettiin yhdessä sihteerin kanssa laatimaan ehdotus loppujen varojen edullisesta sijoitustavasta. Säätiö oli saanut kolme tukianomusta, jotka kaikki hyväksyttiin. Yksi anomus oli eri sotilaskodeissa johtajattarena toimineelle neidille, joka oli sotilaskotitoiminnan supistumisen takia jäänyt vaille töitä. Anottu ja hyväksytty summa oli 10 000 markkaa. Toinen hyväksytty anomus oli sotavankeudessa olleelle ja siitä vapautuneelle sotilaskotisarelle, summana samoin

10 000 markkaa. Kolmas anottu ja hyväksytty avustus oli 4 000 markkaa RSHY:n keskusvaraston hoitajalle sairaslomaan ja lääkkeisiin.

Toimintansa aloittanut säätiö teki kokouksissaan välittömästi suuria päätöksiä, joiden myötä säätiö kerrytti mittavan varallisuuden

ja suoritti sen avulla sille määriteltyä tehtäväänsä. Maaliskuussa 1945 kokouksessa käsiteltiin ensimmäisen kerran laajasti kiinteistöjen ja asunto-osakkeiden hankintaa. Säätiö päätti merkitä As Oy Kuusitie 13 osakkeita kaksion ja kolmion hankkimiseksi. Jotta säätiö kykenisi tarjoamaan ilmaisia ja edullisia asuntoja ikääntyneille ja työkyvyttömille rannikkosisarille, päätettiin lunastaa As Oy Keuruuntie 4:n koko osakekanta. Tällä kaupalla säätiö sai hallintaansa osakkeet, jotka oikeuttivat kahden parihuoneen ja kahdentoista hellahuoneen hallintaan. Puheenjohtaja veloitettiin toimimaan As Oy Keuruuntien hallituksena kuluvan vuoden ajan sekä ryhtymään yhtiön purkamiseen, jotta kiinteistö saadaan säätiön hallintaan. Keuruuntien asuntojen aiemmat asukkaat muuttivat kaupan myötä pois. Poikkeuksen teki muurari Otto Pettinen, joka anomuksestaan sai jäädä hallitsemaansa osakkeeseen vuodeksi, jos hän asuntoetunsa vastineeksi toimisi isännöitsijänä ja talonmiehenä. Osakekauppa toteutui kesällä 1945. Syksyllä 1946 talonmies vaihtui ja Pettilä tilalle tuli rouva Eva Varimo miehensä kanssa. Talonmiehen etuihin kuului maksuton asunto, mutta toisaalta työstä ei saanut palkkaa. Luontaisetuina säätiö lahjoitti talonmiehelle vuosittain kolme syltä halkoja, sähkön käyttö tuli talonmiehen kustantaa itse. Varimot työskentelivät Keuruuntien talonmiehinä pitkään. Säätiö oli heihin ilmeisen tyytyväisiä, sillä säätiö avusti rouvaa myös Keuruuntien asunto-osakkeiden myynnin jälkeen aina rouva Varimon kuolemaan 1996 asti.

Keuruuntie

Ruskea, vahvaa paperia oleva iso paperiarkki rapisee sitä suoristettaessa. Ilmenee, että kyseessä on vuonna 1927 laadittu Uutisrakennuksen piirustus tontille KEURUNTIE N: 4 korttelissa N: 537 Helsingin kaupungissa julkisivuleikkauspiirustus. Kaunis lautaverhoiltu, kaksikerroksinen, rinnetontille sijoittuva rakennus henkii omaa aikakauttaan: pystylaudoitus, kaarevat kattoikkunat, jyrkät pariovet sekä koristeellisia yksityiskohtia julkisivun ikkunoiden ylä- ja alapuolella. Tulevaa talokaunotarta suojaa sateelta suunnitelmissa mainittu saumattu peltikatto. Piirustukset on laadittanut Vilho Nyyssönen. Hän on vuokraamassa kaupungilta Keuruntien tonttia, jonne rakentaa kaksikerroksisen talon. Vuonna 1928 uudisrakennus on valmis ja saa ensimmäiset asukkaansa.

Seuraava asiakirjanippu jatkaa samaisen rakennuksen historian kerrontaa. Helsingin kaupungin

Rahatoimikunnan päätös tammikuulta 1930 kertoo tontin vuokransiirrosta Vilho Nyyssöseltä Kehä, Pöhlö ja Kumpp.-nimiselle toiminimelle.

Vuonna 1936 Keuruntie on muuttunut Keuruuntieksi. Kehä, Pöhlö ja Kumpp. ovat Keuruuntie 4:n entisiä omistajia ja uusi omistaja on liikemies Nikodemus Pitkänen. Syyskuussa Nikodemus Pitkänen 14 osakkeella sekä Irene Pitkänen ja Otto Pettinen kumpikin yhdellä osakkeella saavat aiemmin laatimalleen Keuruuntie 4:n yhtiöjärjestysanomukselle Kauppa- ja teollisuusministeriön hyväksynnän.

Huhtikuun alkupäivinä vuonna 1945 Keuruuntie 4 saa jälleen uuden omistajan. Nyt myyjinä ovat avio- pari Otto ja Martta Pettinen, joiden hallintaan asunto-osakeyhtiön koko osakekanta on vuosien saatossa päätynyt. Otto on talon omistajana toiminut myös sen talonmiehenä. Uusi omistaja on Rannikkosisarten työntekijäsäätiö.

Säätiöllä oli ajatuksena perustaa kaksi asuntola entisten sisarten tueksi. Keuruuntien asunto-osakeyhtiö oli niistä ensimmäinen. Osoitteesta Meritullinkatu 22 (aiemmin Konstantininkatu 22) säätiö osti seitsemän kahden huoneen ja keittiön 47,5-neliöistä asuntoa. Tällä hankinnalla säätiö kykeni toteuttamaan toisenkin sisarille soveltuvan asuntolan. Asuntoloiden perustaminen oli tärkeää, jotta iäkkäämpiä sotilaskotisisaria kyettäisiin auttamaan ja asuttamaan. Samalla heistä olisi apua Rannikkosisarten Huoltoyhdistykselle – heidän työpanostaan voitaisiin vielä käyttää monin eri

tavoin. Osakkeiden hankinnan myötä Meritullinkatu 22:n C-porras tuli kokonaisuudessaan ja D-porras ensimmäisen kerroksen asuntoa lukuun ottamatta säätiön hallintaan. Kiinteistö oli hyvässä kunnossa, sillä se oli sotavuosina joutunut pommituksen kohteeksi ja vauriot oli juuri korjattu.

Kiinteistöjä ja osakkeita hankittiin myös muualta kuin Helsingistä. Säätiö osti yhdessä Anna-Liisa Rewellin säätiön ja RSHY:n kanssa Turusta Sairashuoneenkatu 5:ssä sijaitsevan kiinteistöyhtiön osakekannan. Rannikkosisarten työntekijäsäätiön osuus kiinteistön osakekannasta oli kolmannes.

Tukianomuksia saapui ensimmäisenä vuonna melko vähän. Aiempien kolmen myönnetyn anomuksen ohella loppuvuodesta 1944 hyväksyttiin vielä kaksi tukianomusta: useita vuosia keskussotilaskotijohtajatarena toimineelle rouvalle myönnettiin tukea hänen toimittuaan sotilaskotisisarena miinanraivaajien tukikohdissa ulkosaaristossa. Toinen hyväksytty anomus kattoi pitkäaikaisen sotilaskotisisaren sairaalamaksut.

Menojen ohella säätiöllä oli myös tuloja. Alkuvuosina Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistys teki säätiölle jokusen lahjoituksen ja esimerkiksi RSHY:n luovutetun Karjalan alueella toiminut Lahdenpohjan paikallisosasto lahjoitti säätiölle 200 000 markkaa. Yksityishenkilö lahjoitti säätiölle Kymin Osakeyhtiö-Kymmene Aktiebolagin osakkeita 20 kpl.

Vuokrasopimus:

Rannikkosisarten työntekijäsäätiö vuokraa omistamansa puhelimen n:o 778 613 herra Mauritz Kohoselle, Pääskylänrinne 10 B.50. 1.500 mkn kuukausivuokralla, joka on maksettava kuukausittain etukäteen joko RSHY:n toimistoon P. Esplanadik. 37.A tai postisiirtotilille 6684, ja muuten seuraavilla ehdoilla:

- 1) Herra Kohonen vastaa kaikista puhelinta koskevista maksuista.
- 2) Puhelinkoneelle sattuneesta vahingosta vastaa herra Kohonen täydellisesti.
- 3) Puhelinta ei saa toiselle siirtää.
- 4) Puhelinyhdistyksen sääntöjen määräykset ovat myös herra Kohosta sitovia.
- 5) Vuokrasopimuksen irtisanomisaika on yksi kuukausi.

Sopimusta on tehty kaksi kappaletta, yksi kummallakin asiapuolelle.

Helsingissä, maaliskuun 31 pnä 1954.

Yllä olevaan suostun.

Mauritz Kohonen

Todistavat:

Valma Kolehmainen *Mina Silvonen*

Säätiö sai tuloja myös vuokraamalla omistamiaan puhelimia.

Toiminnan vakiintuminen

Helmikuussa pidettävän vuosikokouksen ohella hallitus kokoontui vuosittain kahdesta viiteen kertaan vuodessa. Käsiteltävinä asioina olivat pääasiassa asunto- ja vuokralaisasiat, avustusanomukset sekä varainhoito. Vuosikymmenten saatossa kokousten määrä vaihteli ja esimerkiksi vuonna 2009 kokouksia oli kaksi, joista toinen oli vuosikokous. Tällöin säätiö päätti siirtyä vähintään kolmen kokouksen rytmiin: vuosikokous helmikuussa ja hallituksen kokoukset syyskuussa ja marraskuussa. Kunnes kokousrytmi jälleen muuttui: tärkeintä oli asioiden sujuminen ja kokouksia pidettiin silloin kun niille oli tarvetta.

Kokouspaikkana toimi vuoteen 1960 asti useimpien RSHY:n, sittemmin RSKY:n huoneisto osoitteessa Pohjoisesplanadi 37. Tämän jälkeen kokoustilana oli usein RSKY:n toimitila Katajanokalla. Lisäksi kokouspaikkana toimi muun muassa varatuomari Salon työpaikka Suomen Hotelli- ja Ravintolaliiton toimistolla, puheenjohtaja Fanny Ohtolan ja Ulla Heroldin sekä varapuheenjohtaja Irja Kopion kodit ja neiti Mustosen

Suomen Hotelli- ja ravintolatyönantajain liitossa työskennellyt varatuomari Onni Salo toimi vuosikymmeniä säätiön sihteerinä. Sihteerin tehtävät vastaavat tämän päivän säätiöiden asiamiehen tehtäviä. MUSEOVIRASTO, KANSATIETEEN

KOKOELMA, PEKKA KYYTINEN

työpaikka. Hallitus kokoontui myös Kotivallin lepo-
kodissa Sipoossa, Suomen Opettajain Raittiusliiton
huoneistossa Annankadulla ja vuonna 1961 säätiön
hallitus kokoontui vasta valmistuneessa Porkkalan va-
ruskunnan sotilaskodissa Obbnäsissä. Lukuisia kertoja
säätiö kokoontui myös Markkinointi-instituutissa. Ko-
kouspaikka löytyi usein myös ravintoloiden kabineteista
ja nurkkauksista. Pääkaupunkiseudun ravintolamaailma
tulikin – oletettavasti osin sihteerin Onni Salon ammatin
kautta – säätiössä tutuksi kokousten pitopaikaksi. Sää-
tiö kokoontui muun muassa seuraavissa ravintoloissa:
Motti, Linnunrata (Tapiola), Fen Kuan, Karl König,
Kaivohuone, Katajanokan Kasino, Bellevue, Parrilla,
Svenska Klubben, Saslik, Seurahuone, Suomalainen klu-
bi, Hotelli Haaga, Hotel Inter-Continental, Hotel Palace,
Presidentti, Hotelli Vaakuna, Engel, Kultainen Sipuli,
Diana Park, La Vista, El Grego, HRS:n kerhohuone,
Hotel Grand Marina, Sipuli, Kanavaranta, Strindberg,
Kellarikrouvi, Torni, Pääkonttori, Lasipalatsi, Aino, Tila
(Sipoo) ja Salutorget.

Kokouspaikan ohella Pohjoisesplanadin huoneisto
toimi myös jokusen sisaren asuntona. Kevättalvella
1948 yksi säätiön Meritullinkadun vuokralaisista
lähti ilmoittamatta Amerikkaan ja jätti vuokransa
maksamatta. Huoneisto siirtyi säätiön käyttöön ja
säätiö päätti pienen remontoinnin jälkeen tarjota
sitä sekä Pohjoisesplanadin huoneistossa asuvien
sisarten käyttöön että yhdelle entiselle RSHY:n sise-
relle. RSHY tarjoutui maksamaan osan huoneiston

kuukausivuokrasta. Asia ei kuitenkaan edennyt kuten oli toivottu. Huoneenvuokralautakunta oli vastoin säätiön toiveita osoittanut Meritullinkadun asuntoon vuokralaisiksi muita kuin säätiön esittämiä asukkaita. Säätiö oli tällä välin käyttänyt asuntonsa remontointiin jo nelisenkymmentä tuhatta markkaa ja siirittänyt sinne RSHY:n suojista Porvoosta uuden kamiinan. Säätiö saattoi vain hyväksyä huoneenvuokralautakunnan päätöksen.

Kioskitoimintaa

Vuonna 1951 säätiö vuokrasi Linnanmäeltä kesäajaksi makeis-, tupakka- ja virvoitusjuomakioskin. Vuokrana oli kaksi markkaa per pääsylipun maksanut Linnanmäen kävijä. Kioski tuotti kesän aikana voittoa 250 433 markkaa. Samana vuonna Linnanmäeltä vuokrattiin myös siellä avattu Honkapirtti-ravintola, joka tuotti tuloja 147 396 markkaa. Tuloista lahjoitettiin 50 000 markkaa Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistykselle. Lisäksi molempien kohteiden valvojalle päätettiin maksaa kymmenen tuhannen markan kuukausittainen palkkio, yhteensä 50 000 markkaa. Kaudelle 1952 Linnanmäeltä vuokrattiin kaksi kioskia 2,4 miljoonan markan kausivuokralla. Säätiön hallitus pohti vuokrauksen olevan riskialtista, mutta luotti kioskinpidon parantavan säätiön taloudellista asemaa. Kesä 1952 ei kuitenkaan – Olympiavuodesta huolimatta – ollut Linnanmäellä yhtä suotuisa kuin edellinen vuosi. Taloudellinen tilanne ja sateinen kesä näkyivät suoraan alueen kävijämäärissä. Samat ongelmat vaivasivat kaikkia Linnanmäen toimijoita, ei pelkästään säätiötä. Linnanmäen alkuvuosien ongelmana oli myös ravintoloitsijoiden ja kioskinpitäjien suuri vaihtuvuus.

Tähän syy löytyi Linnanmäen toiminnan ylläpitäjistä, jotka tuolloin olivat muutama lastensuojelujärjestö. Omistajat edellyttivät yrittäjien investoivan omaa rahaa Linnanmäen tiloihin³. Vaikka olympiavuosi ei ollut niin tuottoisa kuin ennakko-odotukset antoivat odottaa, teki säätiö kuitenkin lopulta myös tuolloin hieman voittoa. Säätiön kioskitoiminta Linnanmäellä jäi kahteen kauteen.

Asunto-osakkeiden ostoja ja myyntejä

Turusta hankittu Sairashuoneenkadun osake osoitautui taloudellisesti huonoksi sijoitukseksi yhtiön tuottaessa omistajilleen pääosin tappiota. Vuonna 1955 säätiö käynnisti muiden osakkeenomistajien – Anna-Liisa Rewellin säätiön ja Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksen – kanssa neuvottelut osakkeiden myymisestä sekä Sairashuoneenkadun osakkeiden että Meritullinkadun osakkeiden osalta. Yksi Meritullinka-

Linnanmäen huvipuiston kioskit 1952.			
Menot	6.278.981:-	kokonaismyynti	6.400.019:-
Velat	451.911:-	Varasto	---- 504.666:-
Voitto	173.793:-	-----	-----
Mk	6.904.685:-	Mk	6.904.685:-

Helsingissä, lokakuun 13 pnä 1952.

Fanny Ohtala

*Luke Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksen
sion maksuluen päättämiseen 13.10.1952.*

dun osakkeista oli jo myyty huoneiston vuokralaiselle. Samalla ryhdyttiin selvittämään Rauhankatu 13 rakenteilla olevan liikekiinteistön osakkeiden hankkimista. Mikäli säätiö saisi kyseisestä kiinteistöosakeyhtiöstä vähintään 100 m² huoneiston, ratkaisisi se Rannikkosotilaiden huoltoyhdistyksen huoneistotarpeen. Melko pian kuitenkin päätettiin luopua ajatuksesta hankkia Rauhankatu 13 osakkeita. Sen sijaan Sairashuoneenkadun osakkeet myytiin vuonna 1956, ostajana oli turkulainen Rakennustoimisto Ruola Oy. Osa kauppahinnasta sijoitettiin ostamalla Valtion obligaatioita.

Loppuvuodesta 1956 säätiö osti Munkkivuoresta 64 m² kokoisen asuinhuoneiston rakenteilla olevasta Porari-nimisestä asunto-osakeyhtiöstä. Vuonna 1959 säätiö myi Kuusitieltä yhden omistamansa osakkeen ja osti kolmion osoitteesta Kauppalantie 44. Kauppalantien osake myytiin 2019. Vuonna 1960 säätiö osti

54-neliöisen huoneiston As. Oy Raatimiehenkatu 6-nimisestä yhtiöstä Helsingistä Tehtaankadun varrelta.

Kiinteistöjen hankintaa jatkettiin ja vuonna 1963 ostettiin As Oy Länsi-Etelästä Tykistökadulla sijaitseva 3 h + k. Kiinteistöjen huolto ja kunnostukset johdattivat toisinaan säätiön itsensäkin lainaneuvotteluihin. Esimerkiksi vuonna 1966 Meritullinkatu 22:n linjasaneeraus ja Ulvilantien huoneiston vuosikorjaus maksettiin pankkitalletuksilla ja myymällä obligaatioita sekä käyttämällä vuokratuloja, mutta remontteihin haettiin myös pankkilainaa. Käteispantiksi annettiin säätiön omistamia arvopapereita. Meritullinkadun saneerauksen kattamiseksi säätiö haki loppuvuodesta vielä uuden pienen lainan. Syksyllä 1966 säätiölle tarjottiin ostettavaksi As Oy Museokatu 36:n osakkeet, jotka oikeuttivat kuudennen kerroksen 51,42 m² kaksion hallintaan. Kauppa kuitenkin raukesi, sillä pankki eväsi säätiön lainahakemuksen. Meritullin-

kadun remontti oli maksanut yli 44 000 markkaa ja Munkkivuoren asunnon korjaus 2400 markkaa. Nämä lienevät rasittaneet säätiön taloutta ja lainoja oli pankin mielestä liikaa. Vuosi 1966 oli tilinpäätöksessä ensimmäistä ja miltei ainutta kertaa hivenen tappiollinen. Vuonna 1966 säätiö osti As Oy Tursolan osakkeita osoitteesta Runeberginkatu 61 B 27. Viidennen kerroksen huoneistossa oli 3 h + k. Loppuvuodesta 1970 säätiö osti As Oy Piikinte 16 osakkeita, jotka oikeuttivat 2 h + k 55 m² kaksioon. 1970-luvun alussa Kalevankatu 49:ään valmistuvasta asunnosta ostettiin ylimmän kerroksen 34,5-neliöisen parvekkeellisen yksiön osakkeet.

1970-luvun alussa säätiö alkoi suunnitella Keuruuntien asunto-osakkeista luopumista. Tontti oli vuokralla kaupungilta ja edessä oli kaupungin määräys maalata talon julkisivu ja aita. Vuokrasopimusta saatiin jatkaa ehdollisesti 31.12.1975 asti. Samoin talon kunto oli verraten heikko eikä sen vuokratuotto ollut kovin suuri. Niinpä säätiö päätti tarjota taloa ostettavaksi kaupungille. Kaupunki kuitenkin velvoitti säätiön hoitamaan ensin julkisivumaalauksen, jonka säätiö toteuttikin. Kauppa Keuruuntien osakkeista toteutui elokuussa 1975, jolloin Helsingin kaupunki osti säätiöltä kaikki yhtiön osakkeet.

Vuokranantajana toimiminen on joskus myös vastamäkeä. Näin kävi Meritullinkadulla, jossa asuntoonsa kovasti ihastunut toimitusjohtajana työskennellyt mies ei kyennyt maksamaan vuokraansa, muttei suostunut myöskään muuttamaan pois. Säätiö joutui viemään asian lopulta käräjille asti. Maksamattomia vuokria oli alkanut kertyä marraskuussa 1946 ja huhtikuussa 1947 asiaa käsiteltiin ensimmäistä kertaa Helsingin

raastuvanoikeudessa. Vuokralainen ei kuitenkaan saapunut oikeuden eteen, joten asiaa siirrettiin kahdella viikolla. Vuokralainen jätti saapumatta myös toiseen istuntoon. Raastuvanoikeus katsoi vuokrasuhteen puretuksi ja määräsi vuokralaiselle hädän sekä velvoitti tämän maksamaan takautuvasti vuokrina 4335 markkaa kuuden prosentin korolla sekä korvaamaan säätiön oikeudenkäyntikuluja kolmen tuhannen markan edestä. Raatimiehenkadun asunnossa asunut neiti puolestaan sai 1976 ilmoituksen vuokrasuhteen purkamisesta häiritsevän ja pahatapaisen elämänsä johdosta.

Huoneiston N:o 41 asukkaat.

Yhtiön johdolle on tullut valituksia, että kovaäänisyydellä ja tanssien häiritsette naapureiden yö rauhaa.

Yhtiön johto vetoaa yhtiöjärjestyksen viidennen kohdan jossa kielletään naapureita häiritsevä elämä klo 23-7 välisenä aikana. Ennen muita on tästä vastuussa päävuokralainen ja ellei tämä muistutus vaikuta, on yhtiön velvoittava osakkeenomistaja sanomaan vuokrasuhde irti.

Helsinki toukokuun 26 p:nä 1964
Asunto-Oy. Länsi-Etelä
Johtokunnan puolesta

A. Toivonen
isännöitsijä

1 kpl. tiedoksi Rannikkosisarten Työntekijä-Säätiölle

Rannikkosisarten Työntekijä-Säätiö

Helsinki.

Koska 26. 5. 1964 antamamme muistutus huoneiston N:o 41 asukkaille, naapureita häiritsevistä elämästä, ei ole tehonnut, vaan on jatkunut entistä suuremmissa määrässä on teidän sanottava vuokrasuhde irti, niin pien kuin se vain on mahdollista. Tämä on samassa kerroksessa asuvien osakkaiden vaatimus ja johonka johtokunta yhtyy.

Helsinki joulukuun 28 p:nä 1964
Johtokunnan puolesta Asunto-Oy. Länsi-Etelä

A. Toivonen
isännöitsijä

Virtain yhteiskoulu kohosi osittain säätiön lainarahalla. KUVA TEOKSESTA YKSITYISKOULUJEN MATRIKKELI.

Lainoittaja

Säätiö keräsi korkotuloja toimimalla lainoittajana. Esimerkiksi 1950-luvulla säätiö lainoitti sekä yksityishenkilöitä että asunto-osakeyhtiöitä. Vuonna 1955 säätiö myönsi 280 000 markan lainan eräälle rouvalle, vakuudeksi tämä antoi Tunturikatu 13 osakkeita. Vuonna 1956 eräälle tohtorille myönnettiin miljoonan markan laina. Yksityishenkilöille myönnettyjen lainojen koroksi määriteltiin 8-8,5 %, joskin korko oli toisinaan korkeampikin. Vuonna 1957 säätiö antoi kahden miljoonan markan suuruisen kiinnelainan As. Oy Kalervolle 9 % vuosikorolla. Samana vuonna myös As. Oy Katajanokankatu 4 lainasi säätiöltä miljoona markkaa. Vuonna 1957 Virtain Yhteiskoulun Kannatusyhdistykselle myönnettiin miljoonan markan laina 9 % korolla. Takaushankittiin Virtain kunnalta kunnes lainaan saatiin kiinnitys. Vuonna 1958 kangasalainen rouva anoi ja sai 300 000 markan lainan 9

% korolla kuorma-auton ostoa varten. Vakuutena oli 200 000 pankkitalletus ja yksi Helsingin kaupungin puhelinosa. Lisäksi 1959 myönnettiin palveluksesta eronneelle kapteenille 100 000 markan indeksiehtoinen laina huoneiston ostamista varten. Lainan vakuutena kapteeni panttasi kolme kiloa hopeaa sekä antoi osakekirjat säätiön haltuun, kunnes laina oli maksettu. Korkona oli 9 %. As. Oy Tunturilaakso anoi ja sai kaksi miljoonaa markkaa kiinnelainaa velkakirjoja vastaan. Koroksi määriteltiin 8 %. Säätiön tilintarkastajalle ja hänen puolisolleen myönnettiin 150 000 markan laina 8 % korolla, lainan vakuudeksi säätiö sai As. Oy Ilkantie osakkeita.

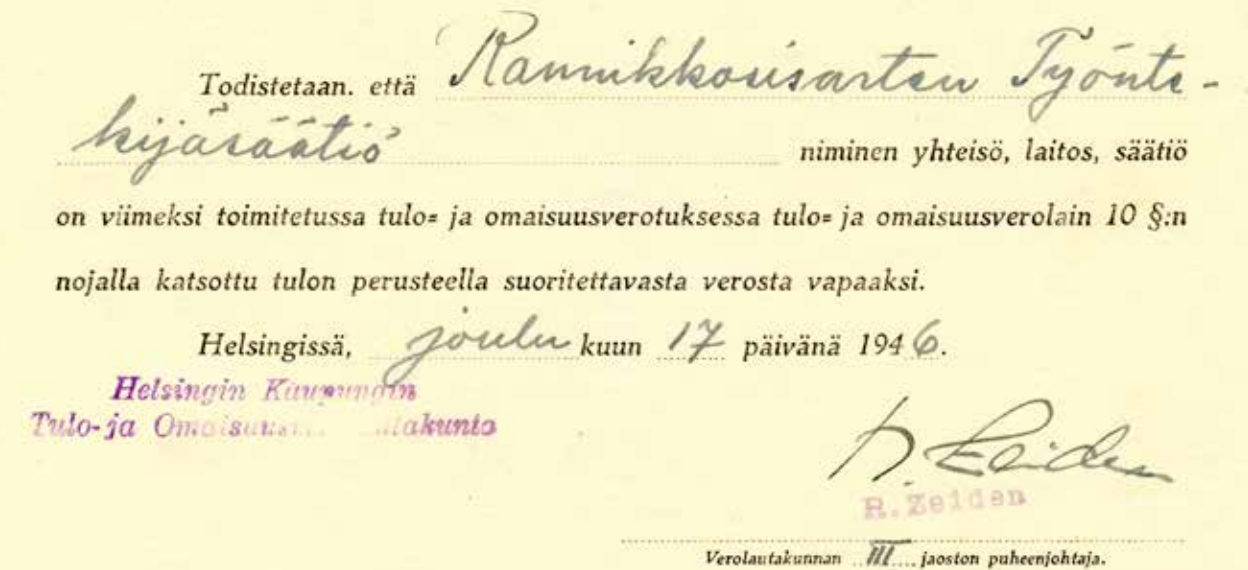
Säätiö kokeili myös eräänlaista muistorahastokäytäntöä. Eräälle edesmenneelle sisarelle perustettiin muistorahasto, jonka tulovirroiksi odotettiin kohtuullista summaa. Tulovirta jäi kuitenkin alhaiseksi ja kertyneet 520 markkaa siirrettiin säätiön varoihin.

Säännöissä parannettavaa

Säätiön vuosikokouksessa 1962 esitettiin kysymys, onko säätiön sääntöjen muuttaminen mutkikasta. Säätiön sihteeri, tuomari Onni Salo totesi kysyjälle, ettei ole. Kysyjä lähetti vuosikokouksen jälkeen säätiön hallitukselle kirjelmän, jossa hän pyysi säätiötä kutsumaan koolle ylimääräisen hallituksen kokouksen ja siellä pohtimaan millä tavalla säätiö voisi jakaa suurista varoistaan avuntarpeessa oleville ja millä tavalla tulisi muuttaa tämän säätiön sääntöjä sitä varten. Kysyjä toteaa kirjeessään, ettei kerta kerran jälkeen ole löydetty etsimälläkään tarpeeksi avun tarpeessa olevia rannikkosisaria. Erikseen hän vielä vetosi puheenjohtajan todenneen avun tarpeessa olevien määrän laskevan entisestään koko ajan. Kysyjä vetosi myös siihen, että säätiöllä on suuret tuotot,

jotka käytetään obligaatioiden ja huoneiden ostoon. Vain pieni osa menee sisarille, sillä säännöt eivät mahdollista monipuolisempaa tukemista. Hallitus totesi kokouksessaan saman vuoden marraskuussa, että sisarten keski-ikä kasvun myötä avuntarve lähivuosina tulisi suurella todennäköisyydellä kasvamaan ja myöhemmin taasen luonnollisista syistä laskemaan, mutta tässä vaiheessa uusia toimintamuotoja ei vielä kannattaisi miettiä.

Säätiötoiminta on ollut ja on yhä tiukasti säätiön sääntöihin sidottua ja säännöt ohjaavat säätiöiden toimintaa. Apurahoja (tai tukia) myöntävän säätiön tulee anoa verovapautta joka vuosi. Kuvassa vuoden 1946 verovapauden todistus.

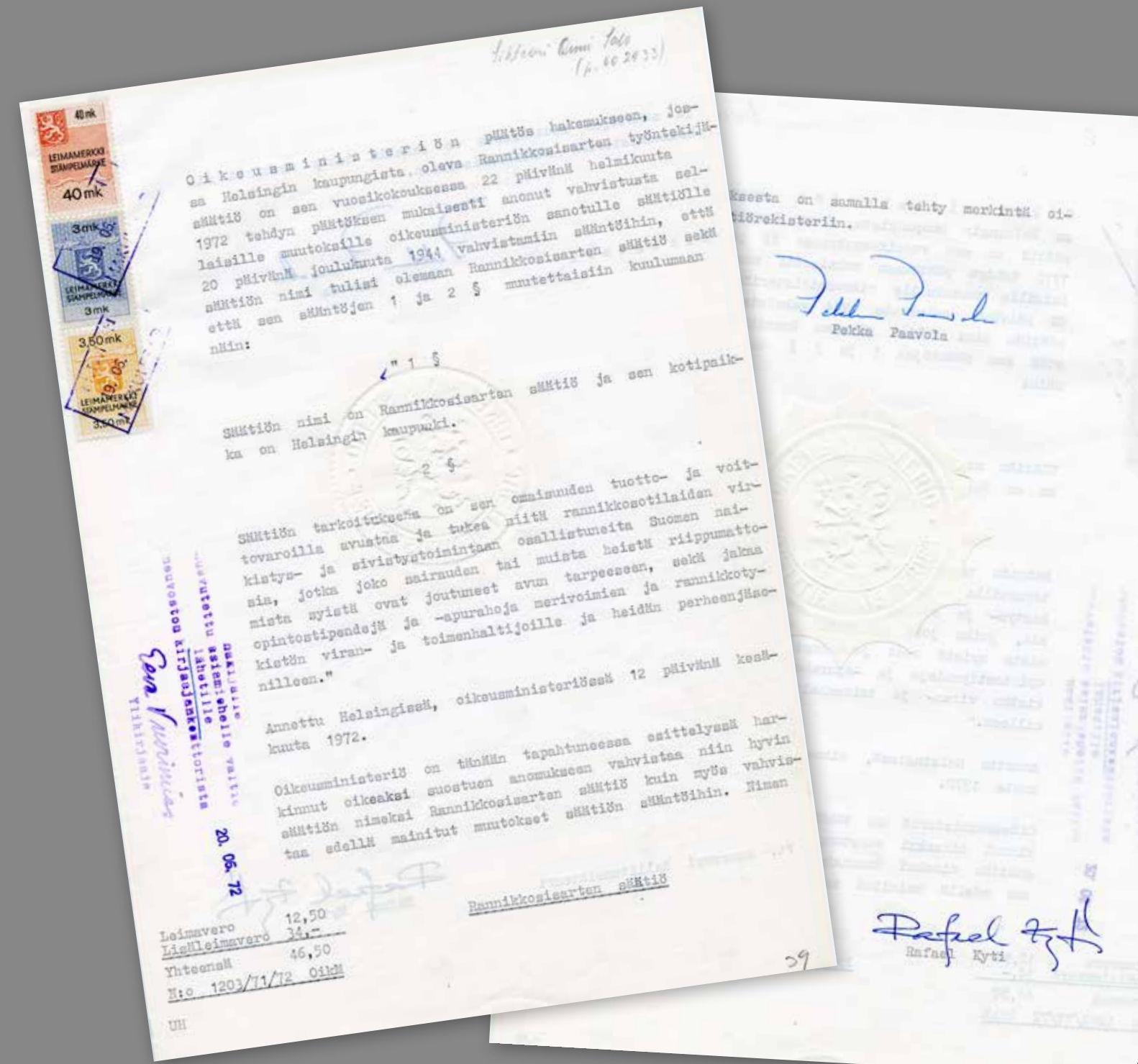
Pieniä askelia sääntöjen muuttamiseksi tehtiin vuonna 1963 pohtimalla voisiko sääntöjen muuttamisella mahdollistaa RSKY:n puheenjohtajan ja/tai sihteerin nimittämisen säätiön hallitukseen. Reunaehtona oli, ettei heistä tällöin voisi kuitenkaan tulla säätiön puheenjohtajaa tai sihteerää. Asia jätettiin hautumaan.

Vuoden 1963 markan arvo muuttui siten, että lopusta poistettiin kaksi nollaa. Näinollen avustukset, jotka olivat aiemmin olleet 7 000 markkaa, olivat nyt 70 markkaa. Vuonna 1962 loppuvuodesta säätiö oli myöntänyt lähes kymmenen avustusta. Jos säätiön sääntöjen muutoksen puolesta vuosikokouksessa kirjelmöineen rouvan esitystä muutoksesta ei pohdittukaan, vaikutti se ilmeisesti avustusten määrän kasvuun. Sen sijaan säätiön tulokseen kasvaneilla avustuksilla ei ollut vaikutusta, tulos oli jälleen positiivinen. Loppuvuodesta 1963 Oikeusministeriö lähetti säätiölle kirjeen, jossa tiedusteltiin, miksi säätiö on vastoin sääntöjään sijoittanut varojaan myös lainoihin eikä sääntöjen mukaisesti varmoihin arvopapereihin tai yleisen valvonnan alaisiin rahalaitoksiin. Puheenjohtaja vastasi Oikeusministeriölle todeten lainoissa olleen aina vakuutena osakepantteja tai kiinnityksiä ja yhdessä jopa kunta. Näin ollen ei niissä ollut säätiön mielestä riskiä.

Valtakunnallinen sosiaaliturva parani 1960-luvulla ja sisaret pääsivät sosiaaliturvan piiriin. Rannikkosotilaskotiyhdistyksessä, kuten muuallakin, tämä tarkoitti palkatun henkilökunnan sosiaalikulujen maksujen korotuksia. Hintoja sotilaskodeissa ei kuitenkaan nostettu suhteessa palkkakustannusten kohoamiseen, mutta myönnettävien apurahojen ja stipendien suhteen

yhdistyksessä oli edessä tiukat ajat. Niinpä hintojen nousua estääkseen RSKY ehdotti säätiölle muutosta sääntöihin siten, että säätiö voisi tarvittaessa myöntää opintoapurahoja merivoimissa palveleville tai palvelleille henkilöille, tukea sotatieteellisiä tutkimuksia sekä myöntää apurahoja edellä kuvattuihin toimintoihin. RSKY:n ehdotus säätiön toimintaan lisättäväksi kuului seuraavasti: *Ja mikäli varoja riittää, Rannikkosotilaskotiyhdistyksen toimintapiiriin kuuluvien sotilaiden vapaa-aikojen virkistys- ja viihdytyshuolto.* Säätiö jätti asian ensimmäisessä kokouksessaan pöydälle. Asiaa käsiteltiin vuoden 1966 vuosikokouksessa, jossa se laajan keskustelun jälkeen niin ikään jätettiin yhä pöydälle. Asia nousi esille vuoden 1967 vuosikokouksessa samalla lopputuloksella – keskustelun jälkeen asia jätettiin pöydälle. Vuoden 1968, kuten myös vuoden 1969 vuosikokous käsitteli asiaa jättäen sen pöydälle.

Lopulta vuonna 1970 sääntömuutos alkoi edetä. Hallitus ryhtyi selvittämään mahdollisten stipendien myöntämistä Sotakorkeakoulussa merisodasta ja merenkulkualasta tehdyille korkeatasoisille tutkimuksille. Samalla pohdittiin säätiön nimen muuttamista Rannikkosisarten säätiöksi. Säätiön hallitus kutsui kokoukseensa Pääesikunnasta eversti Jaakko Valtasen, joka kertoi tukikohteiden vaihtoehtoista. Evers-ti Valtanen totesi, että Sotakorkeakoulun sijaan tuki olisi ehkä perustellumpaa ohjata Merisotakoulun ja Rannikkotykistökoulun osastojen oppilaille. Etusijalle eversti Valtanen suositteli asettamaan suurilapsisten perheiden opiskelijoita sekä opiskelijoita, jotka tarvitsisivat kipeimmin taloudellista tukea opiskeluihinsa. Valtasen esitys apurahan ylärajaksi oli 1 000 markkaa ja poikkeustapauksissa apurahan saajan kuukausi-

 PÄÄESIKUNTA Lähettäjä Rannikkotykistötoimisto		Lähete		Vastaanottajan merkinnät
Paikka ja aika Helsinki / . 8 .1974		KD no MM/Rttsto/Dok		
☐ tiedoksi ☒ lausuntoa varten ☒ palautettava asiakirjoineen		Viite Puhkesk 1.8.74 tuomari Salo - kapt Mäki		
☐ toimenpiteitä varten ☐ jää vastaanottajalle ☐ palautetaan asiakirjoineen		Liitteitä kpl	Vastaanottaja Tuomari O Salo Suomen Hotelli- ja ravintolaliitto ry Eerikinkatu 16 A	
lähetettävä edelleen (minne) ☐				
toinen kpl palautettava kuitattuna (kuittaus) ☐				
Mukana seuraavat asiakirjat Puhelinkeskustelumme viitaten lähetän lausuntoanne varten luonnoksen rannikkotykistöjoukko-osastoille, rannikkosotilaslääneille ja Pääesikunnan osastoille lähetettävästä tiedotteesta Rannikkosisarten Säätiön opintostipendin hakemiseksi. Asiaa hoitaa kapt M Mäki, puh 625801/2255.				
Rannikkotykistötoimiston päällikön sij Majuri		 P Knuuttila		
Toimistoupseeri Kapteeni		 M Mäki		
		2/MM/MK		
SA Knto 2 3,73 50000 8919-73/10/2947				

1970-luvulla käytiin neuvotteluja opintostipendeistä muun muassa Rannikkotykistökoulun kanssa.

palkan suuruihin summa, mikäli se olisi suurempi kuin tuhat markkaa. Jälleen kerran apurahoista ja sääntöjen muutoksista käytiin keskustelua. Tällä kertaa säätiön hallitus päätti, että sääntöjen tarkoituksena oli muutetaan apurahojen myönnön mahdollistavaksi.

Vuonna 1971 säätiö itsekin totesi sääntömuutoksen lopultakin saaneen uuden suunnan. Säätiö otti yhteyttä laivaston sota-aikaiseen pastoriin Olavi Kansanahoon, joka puolestaan otti yhteyden kenttäpiispa Yrjö Massaan. Kenttäpiispa kutsui säätiön hallituksen Pääesikuntaan tammikuussa 1971. Neuvottelussa oli mukana myös merivoimien komentaja vara-amiraali J. K. Pirhonen sekä rannikkotykistön tarkastaja eversti Eero Veranen. Pääesikunnan lausunnossa korostettiin niiden perheiden taloudellista tukemista, joissa lapset joudutaan lähettämään linnakkeelta muualle kouluun. Tämä aiheuttaa perheille paitsi lyhytaikaisia perheiden hajoamisia, myös paljon ylimääräisiä kustannuksia. Pääesikunnan selvityksen mukaan vuonna 1972 erillään perheestä koulunkäynnin takia asui kaksi lasta Russaröstä ja kaksi lasta Gyltöstä. Seuraavalle lukukaudelle ennakoarvio oli, että kymmenen lasta asuu muualla kuin kotonaan kouluvuoden ajan. Tuki kohdistuisi nimenomaan lapsille, eli näille voitaisiin myöntää puolivuositteittain opiskelustipendi, joka kattaisi ylimääräisiä asumiskuluja. Lyhyttä jaksoa perusteltiin sillä, että henkilösiirtoja saattaa tulla kouluvuoden aikana – lukukausiperusteisesti tilannetta on helpompi seurata. Lisäksi tuettaisiin aliupseereita näiden opiskellessa muualla ja menettäessään osan ansiotuloistaan opiskelujen ajalta.

Aiempi kirjaus säätiön tarkoituksesta oli seuraava (lyhennettynä): *Tarkoitus avustaa ja tukea niitä rannikkosotilaiden virkistys- ja sivistystoimintaan osallistuneita Suomen naisia, jotka joko sairauden tai muusta heistä riippumattomasta syystä ovat joutuneet avun tarpeeseen.* Nyt uudeksi tarkoitukseksi sääntöihin, jotka aiemmin olivat painottaneet vain sisarten tukemista monin eri tavoin, lisättiin yllä olevan perään teksti: *sekä jakaa opintostipendejä ja apurahoja merivoimien ja rannikkotykistön viran- ja toimenhaltijoille ja heidän perheenjäsenilleen.* Samalla päivitettiin säätiön nimi. Aiemmasta nimestä Rannikkosisarten työntekijäsäätiö pudotettiin pois sana työntekijä, ja näin uusi nimi oli Rannikkosisarten säätiö. Säätiön alkuperäinen toimintamuoto eli pysyväis- ja tilapäisavustusten myöntäminen jatkui entisellään. Säännöt hyväksyttiin vuonna 1972.

Loppuvuodesta 1985 hallitus kirjasi pöytäkirjaansa ajatuksen sääntöjen muuttamisesta siten, että avustustoimintaa voitaisiin laajentaa. Tammikuun 1986 kokouksessaan hallitus hyväksyi everstiluutnantti Jukka Pajalan kanssa käytyjen neuvottelujen myötä sääntöjen lisäyksen: *sekä merivoimien ja rannikkotykistörykmentin kursseilla opiskeleville varusmiehille ja kadeteille.* Muutos hyväksyttiin vuosikokouksessa 1986.

Syksyllä 1989 käytiin keskustelua Rannikkosotilas-kotiyhdistykseltä tulleeseen aloitteeseen. Siinä RSKY esitti, että säätiö jakaisi vastaisuudessa aiemmin RSKY:n jakamat stipendit. Asian tiimoilta päätettiin pitää yhteinen neuvottelutilaisuus. Neuvottelutilaisuudessa RSKY:n edustaja kertoi yhdistyksen taloudellisen tilanteen olevan melko vaikea ja hän ehdotti

säätiön avustavan yhdistyksen stipendien maksussa. Vuositasolla tämä olisi 10 000 markkaa. Seuraavan sääntömuutoksen myötä säätiö alkoi avustaa RSKY:tä ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi yhdistys toivoi säätiön tukevan varusmiesten ja sotilaskotihenkilökunnan muutakin viihtyisyyden parantamiseen tähtäävää toimintaa. Säätiön senhetkiset säännöt mahdollistivat stipendien jakamisen, mutta muu tukitoiminta edellytti muutosta sääntöihin. Niinpä sääntöihin kirjattiin tarvittava muutos. Sääntöesitys vietiin vuoden 1990 vuosikokoukseen, jossa se hyväksyttiin. Aiempien sääntöjen 2 pykälän perään kirjattiin yksi lause ja uusi päivitetty pykälä kuului seuraavasti:

Säätiön tarkoituksena on sen omaisuuden tuotto- ja voittovaroilla avustaa ja tukea niitä rannikkosotilaiden virkistys- ja sivistystoimintaan osallistuneita ja osallistuvia Suomen naisia, jotka ovat joutuneet avun tai tuen tarpeeseen sekä jakaa stipendejä ja apurahoja heille sekä merivoimien ja rannikkotykistön kursseilla opiskeleville varusmiehille ja kadeteille. Tämän lisäksi tarkoituksena on pyrkiä edistämään sotilaskotien toiminnan jatkuvuutta merivoimien ja rannikkotykistön joukko-osastoissa.

Vuonna 2017 sääntöjä muutettiin jälleen, ja tällöin niihin lisättiin maininnat stipendien ja apurahojen jaosta merivoimien viran- ja toimenhaltijoille, edistyneiden ja kuntoisuutta osoittaneiden merivoimissa palvelevien varusmiesten palkitseminen sekä merivoimien joukko-osastoissa olevien sotilaskotien toiminnan jatkuvuuden edistäminen ja turvaaminen. Samassa yhteydessä muutettiin hallituksen jäsenten toimikausien kestoja. Aiemmin aikakautta ei ollut rajoitettu, mutta nyt kukin hallitusjäsen voi olla hallituksessa maksimissaan kolme vuotta kerrallaan. Myös vuosikokouksen ajankohta muutettiin siten, että se tulee pitää ennen huhtikuun loppua aiemman helmikuun sijaan. Vuonna 2022 sääntöihin tehtiin jälleen muutoksia ja tämän myötä hallituksen jäsenten määrää vähennettiin aiemmasta seitsemästä siten, että hallituksessa on 4-6 jäsentä. Samoin toimikausien määrää linjattiin uusiksi. Lisäksi sääntöihin kirjattiin maininta säätiön varainhoidon suunnitelmallisuudesta sekä mahdollisuudesta valita sihteeri hallituksen ulkopuolelta.

Sisarten tukeminen

Vuotuiset avustusten lukumäärät olivat alkuvuosina pieniä, sillä anomuksia tuli melko vähän. Esimerkiksi vuonna 1952 avustusten kokonaissumma oli 23 000 markkaa ollen aiempien vuosien avustuksia suurempi. Siltikin se kyettiin kattamaan kokonaan arvopaperien tuotoilla. 1950-luvulla ylijäämää oli vuosittain jopa yli miljoona markkaa.

Vuonna 1956 säätiö myönsi ensimmäistä kertaa eläkettä. Avun kohteena oli 21 vuotta sotilaskotisisarena toiminut rouva, jonka Eläkesäätiö Tuelta 7 000 markkaa kuukaudessa saamaa summaa ei pidetty riittävänä. Säätiö päätti maksaa rouvalle kuukausittain 3 000 markan lisäeläkkeen, tämä oli myös ensimmäinen pysyväiseläkepäätös. Aiemmat tukipäätökset olivat olleet kertaluonteisia suoritteita. Vähitellen tukianomuksia alkoi tulla ja säätiö ryhtyi enenevässä määrin toteuttamaan sille perustamisaikana annettua tehtävää – eläköityvien ja muutoin taloudellisesti ahtaalla olevien sisarten tukemista.

Vuonna 1960 säätiö sai tietoonsa kolmen entisen työntekijänsä elävän sairaalloisina ja vailla vakinaista taloudellista turvaa. Hallitus päätti maksaa kahdelle heistä kuukausiavustusta 7 000 markkaa kuukaudessa ja yhdelle 3 000 markkaa kuukaudessa. Säätiön hallitus päätti samalla selvittää, onko muita entisiä sisaria samassa hankalassa tilanteessa. Samaisena vuonna Rannikkosotilaskotiyhdistys anoi säätiöltä varoja sotilaskotityöntekijäin työ- ja asunto-olosuhteiden

parantamiseksi. Säätiö totesi vastauksessaan, että *on meidän mielipahaksemme ilmoitettava, ettei säätiölämme valitettavasti ole mahdollisuutta myöntää varoja pyytämääne tarkoitukseen*. Perusteluina todettiin, etteivät säätiön säännöt mahdollistaneet palveluksessa yhä olevien sisarten työ- ja asuinolojen tukemista.

Kurikassa asuva perheetön ja työtön sisar oli esimerkki siitä, keitä varten säätiö alkujaan perustettiin. Sisar oli syntynyt vuonna 1905 ja hänen toimeentulonsa oli niukkaa. Sisar oli sotien jälkeen hoitanut äitiään kymmenisen vuotta tämän menetettyä liikuntakykynsä auto-onnettomuudessa. Tämän jälkeen hän oli hoitanut tättään, joka oli jo iäkäs ja sairaalloinen. Tädin vuoksi hän ei myöskään ole ollut halukas hakemaan töitä muualta, sillä tädillä ei ollut lähiseuduilla muita sukulaisia. Sisaren omakin terveys oli ailahteleva. Säätiön puheenjohtaja Fanny Ohtola oli säätiön vuosikokouksessa helmikuussa 1960 kuullut sisaren tilanteesta. Sisarelle 31.3.1960 lähetetyssä kirjeessä Fanny Ohtola pyysi sisarelta lisätietoja ja niitä saatuaan säätiö kokoontui 8.4.1960 käsittelemään kolmen sisaren avustustarpeita. Heistä yksi oli tämä kirjeenvaihdon osapuoli, jolle Fanny Ohtola lähetti 30.4.1960 tiedon myönteisestä päätöksestä. Sisar saisi 1.4.1960 alkaen toistaiseksi 7 000 markkaa kuukausiavustusta. Lisäksi Fanny Ohtola teki sisarelle ehdotuksen. Hangossa, joka toki sijaitsi kaukana Kurikasta, toimi tuolloin esikunnan yhteydessä sotilaskoti. Esikunnan

vahvuus oli melko pieni ja tämän myötä myynti melko vähäistä, joten kodin hoitaminen tuotti hieman haasteita. Ohtola totesi kirjeessään, että sotilaskotiin on etsitty eläkkeellä olevaa sisarta, joka olisi vailla asuntoa. Työhön kuuluisi merinäköalalla varustettu asunto talossa, jossa olisi keskuslämmitys. Ohtola tiedusteleekin:

Miten olette sidottu sinne ja miten asia teille muuten sopisi terveyden ym. puolesta. Saisitte siinä vapaan asunnon ja ruuan talon puolesta kuten meillä tavallisesti on. Siinä pitäisi kyllä koittaa tehdä munkkeja ja leipoa se vähäinen mitä tarvitaan. Voisimme tietysti maksaakin vähän jos eläke tuntuisi riittämättömältä. Varsinkin alokkaiden ”läpimenoaikana” voi aina olla parin päivän kiire, jolloin kyllä saamme sieltä paikallistakin apua.

Sisaren saamaan kuukausiavustukseen tällä työllä ei olisi ollut vaikutusta. Sisar vastasi Ohtolalle 15.5.1960 päiväämällään kirjeellä.

Kyllä se paikka asia minua kiinnostaisi kun tunnen sot.kotityön edelleenkin niin kuin omakseni. Toisaalta arveluttaa ottaa vastaan tuollaista vakituista työtä kun terveyteni on niin epävakainen. Sinne joutuisin ihan outoon ympäristöön, ei olisi ketään tuttuja. Itseluottamukseni on horjunut näinä vaikeina vuosina. Tämä Teidän tarjouksenne antoi sellaista ”selustatukea” joka ikään kuin ryhdistää. Voisi olla hyväksikin jos pystyisi olemaan. Siinähan itseluottamuskin kasvaisi. Mielelläni tekisin puolestani jotakin kun tekin siellä olette minua muistanut.

Vuodelle 1964
Säätiölle Jämsän
Siunasta

v. 1963 kalva pristä
sekä joululahja rahasta
Bydännnekinen kiitokseni

Martta Pirtanen

Säätiölle suurella kiitollis-
vudella vuoden 1962 rahasta
myöskin joulurahasta Bydänn-
nekinen kiitokseni
Jämsän Siunasta Teille
Säätiön asoisille jäsenille
M. Martta Pirtanen

Pannikkosisarten työntekijäsäätiö
(Miti Ohtola)

Tunturikatu 13 (Ohtola)
Helsinki 4

Säätiön myöntämällä tuella oli monille suuri merkitys, siitä kertovat muun muassa lukuisat säätiön vastaanottamat kiitoskirjeet.

**RANNIKKOSOTILAIEN
HUOLTOYHDISTYS
HELSINKI**

Liite Rannikkosisarten työntekijäsäätiön
hallituksen kokouksen pöytäkirjaan 21 p:ltä
elokuuta 1946, 2 §.

Rannikkosisarten työntekijäsäätiö,
Helsinki.

Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistys anoo
entisen, monivuotisen apulaisensa Hilja Viitasen
vanhemmille Santeri ja Helmi Viitaselle 5.000:-
mkn avustusta mainitun tyttären hautauskulojen
korvaamiseksi.

Helsinki, huhtikuun 8 p:nä 1946.

RSE:n puolesta johtaja:

Aina-Liisa Revell...

Sisarista pyrittiin
pitämään huolta
loppuun asti.

*Yrdeämellinen kiitos lausumani joululahjasta
Olen siitä hyvin iloinen. Muistoissani kertaan nitti
monia joulupöytäpäiviä viettäen rakkauden tunteita työn
merkeissä omalle pienelle osastoni.
Toivon vaan onnea ja menestystä työlle ja
Hyvää Uuutta vuotta.*

Haasteelliseksi sisaren päätöksenteosta teki hänen
tätinsä tilanne. Tämä oli sisaren mahdollisen Hankoon
siirtymisen kuultuaan joutunut sairaalaan – asia oli
järkyttänyt häntä suuresti. Tati alkoi kuitenkin toipua
ja sisar lupasi syksyllä päättää mitä tarjouksen suhteen
tekisi. Sisar ei lopulta siirtynyt Hankoon, sillä hänen
oma terveytensä ei sitä sallinut. Kurikasta hän muutti
aikanaan Raaheen ja säätiö tuki häntä kuukausiavus-
tuksella aina hänen kuolemaansa 1995 asti.

Säätiö on myöntänyt avustuksia monenlaisiin tar-
peisiin. Avustusta on myönnetty menehtyneen sisaren
hautajaiskuluihin, työkykynsä menettäneelle sisarelle,
jouluiloon saamiseksi, aivoleikkaukseen joutuneen sis-
saren perheelle jne. Rouva Cecilia Winter sai säätiöltä
kertakorvauksena 30 000 markkaa taloudellisen heikon
tilanteensa parantamiseksi. Rouva Winter toimi etenkin
sotavuosina hyvin ahkerasti ja uupumatta sotilaskotien
hyväksi. Lisäksi säätiö huomioi sisarten merkittävimmät
syntymäpäivät. Esimerkiksi vuonna 1962 sisar, joka
täytti 85 vuotta, sai 10 000 markan kertalahjoituksen.

Kenraalitar Greta Valvelle järjestettyyn rahakeräykseen
tämän 70-vuotispäivänä lahjoitettiin 10 000 markkaa.

Vuonna 1962 säätiö sai ensimmäiset omatoimi-
sesti tehdyt eläkeanomukset. Sotilaskodeissa yhdek-
sän vuotta toiminut neiti anoi avustusta siirtyessään
sodassa aikanaan saamansa sairauden seurauksena
vanhainkotiin, hänen ainoa tulonsa oli kansaneläke.
Säätiö päätti myöntää hänelle 7 000 markan kuukausi-
taisen eläkkeen. Samalla säätiö myönsi hermostollista
sairautta ja kovaa huimausta sairastavalle sisarelle niin
ikään 7 000 markan kuukausittaisen eläkkeen.

Vuonna 1964 Rauman satamassa tapahtui vakava
onnettomuus, jossa hukkui 28 ihmistä. Heistä suurin
osa oli Kuuskajaskarin linnakkeen alokastanssiaisiin
matkalla olleita nuoria naisia ja onnettomuus vaati
myös aluksen päällikön hengen. Hänen puolisonsa jäi
kahden lapsen yksinhuoltajaksi. Säätiö päätti myöntää
leskelle 300 markan tuen. Pienimuotoinen tukeminen
jatkui lopulta lesken koko loppuelämän.

Elinkustannusten nousun myötä tukisummaa tarkasteltiin ja niihin tehtiin tarpeellisia korotuksia. Esimerkiksi vuonna 1964 pysyväisavustuksia korotettiin kaupungissa asuvien kohdalla 25 % ja maaseudulla asuvien osalta 15 %. Vastaavasti korotuksia tehtiin säätiön asunnoissa olevien vuokralaisten vuokriin aina kun markkinat siihen ohjasivat.

Osalle sisarista elämä näyttäytyi kovin synkkänä ja he joutuivat huonoille teille. Eräälle sisarelle päätettiin myöntää 12 000 markan jouluraha-avustus hänen luisuttuaan elämässään vaikeisiin olosuhteisiin. Avustuksen käyttöä oikeaan tarkoitukseen päätettiin kuitenkin kontrolloida.

Enimmillään kuukausiavustusta sai parisenkymmentä sisarta. Vuonna 1996 määrä oli enää kolmen yhä laskusuunnassa. Viimeinen avustettava sisar menehtyi 1998. Jäljellä oli enää yksi rouva, joka sai joulurahan muttei kuukausiavustusta.

Tukea Rannikkosotilaskotiyhdistykselle ja muillekin

Säätiö on tukenut Rannikkosotilaskotiyhdistystä usein rahalahjoituksina sekä yhdistyksen merkkivuosina että ajoittain muulloinkin. Vuonna 1968 säätiö päätti kustantaa RSKY:n käyttöön pikkubussin, jolla sisaret pääsisivät osallistumaan Kouvolassa järjestettävälle Rintamasotilaskotisarpäiville. Tarkoitukseen varattiin 170 markkaa. Vuonna 1970 Helsingissä oleville eläköityneille sisarille tarjottiin pikkujoulukahvit. Rannikkosotilaskotiyhdistyksen 80-vuotisjuhluvuonna tuettiin juhlien järjestämistä ja satavuotisjuhluvuonna säätiö tuki kutsujen painatusta ja postitusta sekä tilavuokraa ja osittain myös yhdistyksen omaa toimintaa. Yhdistys on saanut vastaanottaa säätiöltä myös lukuisia muita rahalahjoituksia ja tukia. Samoin paikallisosastojen pikkujouluja, joululounaita ja merkkivuosia on tuettu, sotilaskotihenkilökunnille on jaettu joulutervehdyksiä ja tukea ovat saaneet myös sisarten virkistyspäivät, jolloin ohjelmassa on ollut esimerkiksi retkiä, teatterimatkoja ja ruokailuja. Myös sotaveteraaneja on muistettu. Kaunialan sotavamma-sairaalan toverikunnalle tehtiin lahjoitus vuonna 1990 Sotainvalidiliiton 50-vuotisjuhan tiimoilta. RSKY:n tiloissa on järjestetty säätiön kustantamia veteraani-kahvituksia ainakin 1990-luvun loppupuolella. Sotilaskotiliiton juhluvuonna säätiö kustansi sukkalankoja Tuntemattoman sotilaan villasukkakampanjaan, jossa sukat lahjoitettiin alokkaille.

Varusmiesten palkitsemisia ja kohdeavustuksia

Säätiö on jakanut stipendejä Merivoimien ja Rannikkotykistökoulun reserviupseerikursseille sekä Santahaminan ja Merisotakoulun kadettikursseille. Vuonna 1989 ryhdyttiin jakamaan stipendejä Merivoimien ja Rannikkotykistökoulun aliupseerikursseille. Rannikkoupseeriyhdistyksen miekkajuhlissa jaetaan stipendi, samoin stipendejä jaetaan sotatieteen kandidaateille ja maisterikurssien priimuksille sekä sukeltajakursseille. Vuodesta 2010 alkaen ryhdyttiin myöntämään apurahaa Merisotakoulun sotatieteen maisterikurssin merisotalinjalla opiskelevalle meriupseereille. Apuraha kohdennetaan pro gradu-työskentelyyn ja tutkimustyön kulujen kattamiseksi. Myös Merisotakoulun henkilökunnan osaamista on tuettu muun muassa kieliopintojen tukemisella ja konferenssistipendeillä.

Stipendien ohella sukeltajakurssia on tuettu myös muilla tavoin. Eräänä vuonna säätiö tuki sukeltajakurssin opetusvideon toteutusta. Videon toteutus aikaansai hieman lisäkuluja, sillä ensiesitykseen osallistuneen puheenjohtajan autoa kolaroitiin esityksen aikana ja syyllinen oli paennut paikalta. Säätiö päätti korvata auton korjauskulut. Sukeltajakoululle hankittiin myös muun muassa polkupyörä, valkokangas ja nojatuolet. Suomenlahden Laivaston aliupseerikurssin oppilaskuntaa tuettiin hankkimalla kasarmi Vesikkoon

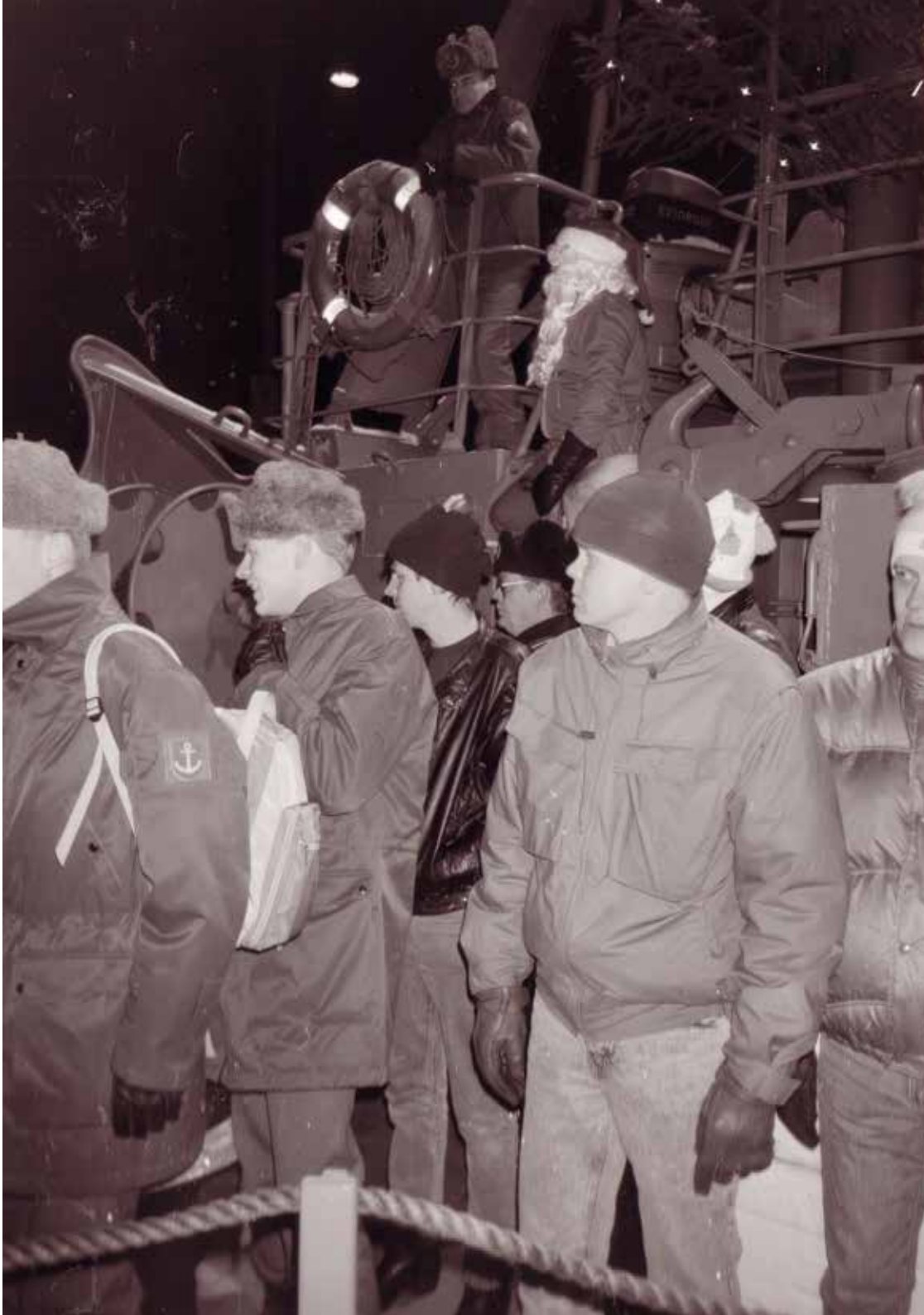
stereot ja mikroaaltouuni. Säätiö on tukenut myös monien kurssimatrikkeliä toteutusta ja varusmiesten kevätkonserttia.

Merikadettikurssin rannikkolinjalla palvelevista kadeteista yksi palkitaan aina säätiön myöntämällä stipendillä. Vuoden 2024 Miekkajuhlaa kunniotti läsnäolollaan myös Rannikkoupseeriyhdistyksen kunniajäsen, presidentti Sauli Niinistö. Hänen seurassaan Katajanokan Kasinon lämpimässä tunnelmassa säätiön puheenjohtaja Teija Wessman. OVE ENQVIST

Rannikkosotilaskotiyhdistyksen joulukiertueilla saariston linnakkeiden sotilaskoteihin järjestettiin joulun alla varusmiehille ja perheille sopivaa ohjelmaa. Joulukiertueella oli toisinaan mukana myös joulupukki, kuten tässä Utöhön saapuvan K/A Paraisen kannella. RANNIKOTYKISTÖN PERINNEYHDISTYS

Upinniemiessä järjestettiin kullekin saapumiserälle parhaimmillaan kahdeksan ohjelmallista alokasiltaa suuren aloskäärän ja tilojen puutteen takia. RSKY anoi ja sai säätiolta tukea näiden aloskajuhlien järjestämiseen. Säätio maksoi myös sotilaskotien televisiolupia, esimerkiksi vuonna 1997 vakituksia koteja oli neljätoista ja näiden televisiolupien yhteissumma oli 12 930 markkaa (noin 3530 euroa vuoden 2023 rahanarvoksi muutettuna). Tukea ovat saaneet myös Suomenlinnan paikallisosaston aloskallat. Samoin Turun paikallisosasto sai tukea Saaristomeren Meripuolustusalueen joulukiertueelle, jossa esiintyjänä oli

Jope Ruonansuu. Kierros myös päätti yhden aikakauden – se oli viimeinen ulkosaariston joulukiertue.

Sotilaskotien hankintoihin on annettu usein tukea. Esimerkiksi Mäkiluodon sotilaskodin biljardipöydän kunnostusta tuettiin, samoin tuettiin hankintoja Upinniemen kirjastoon ja musiikkikirjastoon. Säätion on tukenut kalustohankintoja (tuoleja, tuolitelineitä, kylmälasikkoja ym.) muun muassa Isosaaren, Kirkonmaan, Pansion ja Merisotakoulun sotilaskoteihin. Säätio oli mukana tukemassa Upinniemen sotilaskodin uudistamista ja avusti myös uuden sotilaskotiauton, Unelman, hankkimista.

Sotilaskotiauto Unelma Upinniemiessä Kajanuksen saunan edustalla. RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

Apurahojen ja stipendien jakaminen on iloista puuhaa. Kuvassa palkittavan varusmiehen vasemmalla puolella Ulla Varjola ja oikealla puolella Marja-Leena Oksanen. AARO SIMOLA

Koronakeväänä virka-aputehtävissä olleita varusmiehiä palkittiin pienellä virkistykseen (kahvia, teetä jne.) käytettävällä summalla. Koronavuosi oli haastava asepalvelustaan suorittaville varusmiehille ja niinpä Upinniemen varusmiehille myönnettiin avustus, joka mahdollisti Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan konsertin yhteydessä pienimuotoisen tarjoilun kaikille noin tuhannelle varusmiehelle. Covid-19-epidemian myötä myös apurahojen myöntämiseen tuli hetkellinen muutos: ne luovutettiin Upinniemessä

Rannikoprikaatin portilla AUK-kurssin johtajalle edelleen jaettaviksi.

Säätiö tuki vuonna 1990 toteutettua Merisotakoulun 60-vuotisjuhlanäyttelyä yhdessä Rannikkosotilaskotiyhdistyksen kanssa. Kaartin soittokunnan 180-vuotisjuhlia (1998) tuettiin tilaamalla Jukka Linkolalta sävellyksen. Hän sävelsi Saksofonikonsertto-nimisen tilausteoksen, jonka kantaesitys tapahtui samaisena vuonna⁴.

Juhlavuotensa kunniaksi säätiö päätti huomioida sukeltajakurssin ja Merisotakoulun MeriRUK:n priimusten sijaan koko kurssin. Palkitsemistavaksi tuli merinovillainen pipo. Sukeltajakurssin pipon väri tuli Jacques Cousteaun tunnetuksi tekemästä punaisesta piposta, Merisotakoulun pipon väriksi valikoitui laivastonsininen. YLEMPI KUVA AARO SIMOLA, ALEMPI KUVA MERISOTAKOULU

Päivittyvä säätiö

Myös säätiön omaa toimintaa on niin ikään päivitetty ja uudistettu. Merkittävimpana ovat olleet sääntöuudistukset, mutta toiminnallistakin päivytystä on tapahtunut. Säätiöllä on ollut yhteinen arkistotila vuodesta 2016 alkaen Anna-Liisa Rewellin säätiön kanssa. Vuonna 2018 palkattiin osa-aikaisesti säätiön asioiden hoidon linjaamiseksi ulkopuolinen asiantuntija, Senior Advisor, jonka tehtävänä oli sijoitusten ja asunto-omaisuuden tuotto- ja kuluseurannan järjestäminen, asunto-omaisuuden kartoitus ja suunnitelma asunto-omaisuuden ja sijoitusten hallinnasta. Hänen kuuden kuukauden sopimustaan päätettiin ensimmäisen kauden jälkeen jatkaa ja hän toimii tänäkin päivänä säätiön tukena. Senior Advisorin tehtäviin kuuluu myös edustaa valtakirjalla säätiötä asunto-osakeyhtiöissä, joiden osakkeita säätiöllä on. Vuonna 2019 säätiö perusti Rannikkosisarten säätiön seniorit-nimisen ryhmän, joka kokoaa säätiön entisiä toimijoita muutaman kerran vuodessa yhteen. Vuonna 2020 säätiöön perustettiin työryhmä, jonka tehtävänä oli laatia hallitukselle esitys uusista apurahojen, avustusten ja stipendien kohteista. Samana vuonna säätiölle tehtiin kotisivut. Vuonna 2021 säätiön kirjanpito digitalisoitiin ja hallituksen jäsenille laadittiin vastuu- ja kehittämisalueet. Vuodesta 2021 alkaen kokousedustajille alettiin maksaa pieni korvaus osallistumisesta. Samaan aikaan matkakorvauksista luovuttiin. Aiemmin vain rahavarojenhoitaja

oli saanut palkkion ja tilintarkastajalle oli maksettu korvaus laskua vastaan.

Sotavuosina alkunsa saanut säätiö on tänä päivänä arvostettu ja toivottu tukija monissa eri yhteyksissä. Sotilaskotisisarten hyvinvointi on yhä yksi toiminnan painopiste. Muuttuvassa toimintaympäristössä myös säätiö on laajentanut toimintaansa. Alkuperäisestä sisarten tukemisesta toiminta on laajentunut tukemaan laajemmin sotilaskotityön jatkumista, sisarten kouluttamista sekä merivoimien joukko-osastoissa palvelevia varusmiehiä ja palkattua henkilökuntaa.

Fanny Ohtolan johdolla luodun omaisuuden hoito on ammattimaista ja pitkäjänteistä. Omaisuuden hoito on ulkoisista vaatimuksista, esimerkiksi säätiölaista, johtuen entistä vaativampaa. Säätiön taloudellinen tila on vakaa ja omaisuus koostuu suurimmaksi osaksi arvopaperisijoituksista sekä Helsingin kantakaupungin alueella sijaitsevista asunto-osakkeista. Säätiön johtajasta ja tätä kautta hallituksen jäsenten toimintaa velvoittaa ja viitoittaa olemassaolon perusta – säätiön säännöt. Niiden noudattaminen on hallituksen jäsenten kunnia-asia.

Fanny Ohtola – säätiön voimainen 16.3.1889-16.8.1977

Maaliskuussa 1899 Virroilla sijainneella Ohtolan tilalla syntyi tyttölapsi, joka sai katseessa nimekseen Fanny Siviä Ohtola. Vanhemmat halusivat kouluttaa kaikki viisi tytärtään ja niinpä he hankkivat Tampereelta talon ja tyttäret lähtivät opiskelemaan. Perheen ainut poika jäi ajan tavan mukaisesti hoitamaan suvun taloa Virroille. Fanny päätti mennä kauppakouluun. Hän pärjasi hyvin älynsä ja tarmonsa ansiosta. Erityisesti matematiikka oli Fannylle helppoa. Ruotsin kielen hän opiskeli muuttamalla hetkeksi Ruotsiin. Ohtolan suvusta kirjoitetussa artikkelissa⁵, johon Fannyn henkilöhistoria pitkälti tässä nojautuu, todetaan Fannyn tuoneen suvun kesänviettopaikkaan erityisen hilpeän, pitkän ja hauskanäköisen ylioppilaan. Mies oli Fannyn sulhanen, joka vietti kesäpaikassa Fannyn kanssa useampia kesiä. Sulhasmies oli varsin sosiaalinen ja hän tutustuikin helposti talon väkeen. Mies oli myös kova kujeilemaan ja hulluttelemaan. Erehdyksekseen mies hullutteli myös palvelusväen kanssa ja tämä johti kihlauksen purkautumiseen. Uutta miestä ei Fannyn elämään tullut.

Tiettävästi Fannyn ensimmäinen työpaikka oli tamperelainen Tirkkosen tavaratalon konttori. Hänen ammatikseen mainitaan vuonna 1913 konttoristi – hän oli tuolloin 14-vuotias⁶. Fanny siirtyi ilmeisesti melko nopeasti työskentelemään Tampereen konttorilta Helsingin konttorille, jossa hän jo nuorena tyttönä sai nimityksen Tirkkosen Helsingin-liikkeen osaston johtajattareksi. Kesäisin hän palasi aina suvun maille Virroille ja kertoi kuulumisiaan. Sukulaislapset muistelivat erityisesti Fannyn kertomuksia vapaussodan ajoilta,

Säätiön keskeisintä perustajaa Fanny Ohtolaa ei ole unohdettu. Säätiön hallitus kävi säätiön 80-vuotisjuhlavuoden kunniaksi laskemassa hänen haudalleen seppeleen.

O. Y. Niemeläinen & Ohtola

f. d. Tirkkonen H:fors avd. Mikaelsgatan 7

Saisonens senaste nyheter inkommit:

Ylletyger, Yllemussliner, Yllefianeller
Turkiska mönster

För sommaren: Crepe Georgette, Voiler, Frottéer

jolloin Fanny kulki työmatkojaan pitkin Helsingin katuja. Kaduilla oli levotonta ja Fanny todisti välillä tahtomattaan jopa venäläisupseerien murhia. Ajat rauhoittuivat, kesät Virroilla jatkuivat ja Fanny työskenteli useamman vuoden Helsingissä Tirkkosella. Tirkkonen päätti lopettaa Helsingin toimipisteen ja Fanny otti ohjat käsiinsä: hän päätti jatkaa kaupan alalla perustamalla oman liikkeen. Fannystä kirjoitettiin vuonna 1923 Naisten ääni-lehteen⁷ muun muassa seuraavaa:

Uskallusta on aina hauska nähdä ja jos päälle päätteeksi tuo uskalias on nuori nainen, on se sen merkeille pantavampaa. Silloin se todellakin tulee sisältäpäin, sillä eihän naisia yleensä rohkaista. Tällainen rohkea nainen on nyt m.m. Fanny Ohtola, joka hiljattain on ottanut jatkaakseen ja ylläpitääkseeni Tirkkosen kangaskauppaa Mikonkadun 7:ssä. Hän on aivan nuoresta ollut sanotun liikkeen palveluksessa toistakymmentä vuotta, ja nyt kun Tirkkonen lopetti, ei hän rauhoittunut ennenkuin sai sen omiin käsiinsä. Sellainen kysyy kyllä jonkun verran kapitaalia, mutta hän onnistui saamaan herrasväki Niemeläisen mukaansa, kuten hän selitti ”selkärangakseen” ja niin se saatiin irti.

Muutaman vuoden kuluttua Fanny jättäytyi pois Niemeläisen kanssa perustamastaan yrityksestä ja siirtyi Vaasan Höyrymyllyn asiamieheksi. Tämän jälkeen hän

liittyi Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksen jäseneksi ja hänet valittiin yhdistyksen hallitukseen. Fanny oli merkittävässä roolissa Rannikkosotilaiden Huoltoyhdistyksen alkuvuosikymmenten toiminnassa. Hän oli perustamassa sotilaskoteja ja osallistui yhdistyksen varainhankintaan monin tavoin. Kauppakoulun käynyt Fanny oli tarkka raha-asioissa. Hän toimi hallituksessa 1929-1933 ja yhdistyksen taloudenhoitajana vuosina 1933-1959⁸. RSHY:n puheenjohtaja Anna-Liisa Rewell oli tavannut Fannyn ensimmäistä kertaa tämän työskennellessä vielä Tirkkosella, jossa Rewell kävi omien sanojensa mukaan ”kerjäämässä” villasukkia sotilaiden joulupaketteihin. Näin hän kertoi kahden vahvan naisen yhteistyöstä⁹: *Fanny Ohtola ajatteli ja hoiti raha-asiat ja minä ajattelin ja hoidin sen aatteellisen puolen.* Fannyn taito ja harkintakyky pitivät yhdistyksen talouden tasapainossa. Vuonna 1958 Valma Kolehmainen laatimassa kronikassa¹⁰ Fannysta todetaan seuraavaa: *Ja Suomen valtio ois varmaan talloutensa osanna paremminkääntää, jos meijä tallouvehoitaja Fanny Ohtola ois ehtinnä ommii töihinsä ohella sen miehille mallia näättee.*

Siinä missä sukulaislapset olivat 1917 kuunnelleet Fannyn kertomuksia vapaussodan raaoista tapahtumista Helsingissä, kertoi Fanny nyt kuinka säätiön muut rouvat olisivat hurvitelleet säätiöiden varoja ulkomaille matkustamiseen ja muuhun turhuuteen. Rouvat kuulemma saivat oppia Fannyn luonteen ankaran puolen eikä hurvitteluja sallittu. Näin Fannyn aikoja ja mainetta muisteli Marja Rahikainen:

Fanny Ohtolasta ei enää säätiössä puhuttu minun aikanani. Muutaman kerran näin hänet yhdistyksen sisarilloissa. Vielä vanhoilla päivilläänkin hän

Fanny Ohtola teki vuosikymmenten mittaisen työn rannikkosotilaskotien ja säätiön hyväksi. Sotavuosina hän toimi niin yhdistyksen hallinnossa kuin vieraili sotilaskodeissa. Kuvassa hän on heinäkuussa 1943 Muurilassa Kilta-nimisen tukikohdan edustalla, kuvassa oikealta lukien majuri Guster, neiti Ohtola, rouva Winter, majuri Moring sekä neiti Roine. SA-KUVA

herätti kunnioitusta. Tiedän että koko yhdistyksen taloudellinen perusta on Fannyt tekemää ja hänen ansiotaan. Eversti Hukari, joka kuoli Kuopion lento-onnettomuudessa, sanoi minulle kerran eräässä RSKY:n tilaisuudessa, että sanopas nyt vieläkö teillä on varastossa niitä partakoneen teriä. Olin hieman ihmeissäni enkä ymmärtänyt koko kysymystä. Hän sitten kertoi, että heitä huvitti kauheasti kun Fannyan oli sellainen rahantekijä. Sodan aikana hän osti halvalla, piti ja odotti kunnes hinnat nousi ja laittoi sitten myyntiin. Hukari kertoi heidän olleen jopa hieman vahingoniloisia, kun Fanny Ohtola

oli kerran ostanut suuren määrän partakoneen teriä. Ne olivat kovassa arvossa sodan loppupuolella, jolloin niitä ei saanut juuri mistään. Paitsi Fanny. Fanny piti niitä varastossa eikä laittanut myyntiin, vaan odotti että niistä tulee pula ja saa myydessä hyvän hinnan. Mutta rauha tulikin väliin ja Fannylle jäi partakoneen terät hyllylle. Kaikki meidän yhdistyksemme sisaret olivat sodan aikana ihmetelleet, etteivät he ymmärrä mistä Fanny sai tavaraa. Kukaan muu ei saanut mutta Fanny sai. Hän sai kahvia, korviketta ja sokeria.

RSHY järjesti sotavuosina jäsenille koulutuspäiviä, joissa Fannyn vastuulla vuoden 1943 päivillä oli kahden osa-alueen koulutus: sotilaskotien kirjanpito ja varaston ja kaluston hoito ym. Seuraavina vuosina hän vastasi mm. varastonhoidon koulutuksesta. Yhdistys perusti vuonna 1944 Rannikkosisarten työntekijäsäätiön ja säätiön perustamisen taustalla vaikutti vahvasti Fanny Ohtola. Säätiön puheenjohtaja hänestä tuli heti perustamishetkellä 1944 ja hän toimi puheenjohtajana yli kolmekymmentä vuotta kuolemaansa 1977 asti.

Fanny Ohtolalle kotiseutu oli aina tärkeä paikka. Siellä hän myös vietti viimeiset hetkensä menehtyen hänelle rakkaassa sukupaikassaan saamansa sairauskohtauksen seurauksena. Fanny Ohtolan hauta sijaitsee Virroilla Ohtoloiden suvun hautojen rivistössä. Vuonna 1989 hänen satavuotissyntymäpäivänään säätiö kävi laskemassa haudalle kukkia.

Puheenjohtajat kautta vuosikymmenten

1944-1977	Fanny Ohtola
1978-1979	Irja Kopio
1979-1981	Ulla Herold
1982- 1988	Anne-Marie Freudenthal
1988-2005	Kirsti-Liisa Vieno
2006-2012	Eila Walden
2012-2015	Marja Rahikainen
2016-2021	Sirkka Stolt
2022-	Teija Wessman

Säätiön hallitus kautta vuosikymmenten

Fanny Ohtola	1944-1977
Toini Saarialho	1944-1979
Elli Salo (myöh. Kajatsalo)	1944-1978
Aamu Tähtinen	1944-1978
Jenny Ramela	1944-1957
Lempi Airaksinen	1944-1954
Onni Salo	1944-1978
Irja Kopio	1954-1981
Ulla Herold	1957-1960, 1978-1987
Ulla Mustonen	1961-1978, 1997
Anne-Marie Freudenthal	1978-1992
Mirja Valve	1978-1998
Leo Erme	1979-1996
Kerttu Pöyry	1980-1989
Kirsti-Liisa Vieno	1982-2008
Inkeri Voipio	1982-1997
Marja Rahikainen	1989-2015
Marja-Leena Oksanen	1992-
Margaretha Jenytin	1996-2020
Eila Walden	1997-2012
Eija Sipiläinen	1998-2018
Oili Kilpinen	1999-2020
Sirkka Stolt	2010-
Ulla Varjola	2012-
Riitta Vuorenmaa	2016-2021
Teija Wessman	2019-
Pirkko Kapraali	2021-2023
Marikaisa Tiilikainen	2023-
Päivi Boström	2024-

Säätiö teetti 80-vuotisjuhlavuonna oman logon.
Sen värimaailma kuvaa säätiön toimintakenttää ja logo suunniteltiin hallituksen toimesta.

Muistelmia säätiövuosilta

ARTISANPHOTOGRAPHY ANTON LINDSTRÖM

Marja Rahikainen

Hallituksessa 1989-2015

Puheenjohtajana 2012-2015

Vartuin Pohjois-Karjalassa Ilomantsissa, pienellä Rajavartioston kasarmilla. Äitini oli aktiivinen sotilaskotisisar ja hänen mukana olin sotilaskodissa pienestä pitäen. Sotilaskotityö ja sotilaat olivat tuttuja syntymästäni saakka. Isäni

siirtyessä Suomenlahden merivartiostoon koko perhe muutti Helsinkiin. Sisareni luokkatoverina sattui olemaan tyttö, jonka äiti oli Rannikkosotilaskotiyhdistyksessä. Sitä kautta Helsingissä liityin yhdistykseen vuonna 1966. Olen yhä sillä tiellä, ollut 58 vuotta. Olen näiden vuosien aikana toiminut aktiivisesti ja olen ollut monessa mukana. Vielä nytkin pyrin toimimaan mahdollisuuksien mukaan ”kentällä” - viime kesänä olin mm. Merivoimien vuosipäivänä töissä Kotkassa.

Sisareni koulutoverin äiti Kerttu Pöyry oli säätiön hallituksessa ja hänen jäädessään pois hän ehdotti tilalleen minua. Olen ekonomi ja tämä ehkä vaikutti siihen, että minua pyydettiin säätiöön. Minua huvittaa yhä Kertun toteamus minulle: ”-Kuule, se on niin helppo homma, että sinne vaan. Ei tarvitse tehdä mitään. Kerran vuodessa me käymme syömässä hyvin ravintolassa.” Mennessäni säätiöön en tiennyt edes sen olemassaolosta. Hiljaisuuden syynä oli ehkä sodanjälkeinen aika ja epävarmuus koko sotilaskotijärjestön tulevaisuudesta. Pelättiin, että sotilaskotijärjestö joudutaan lakkauttamaan Lotta-järjestön tavoin ja haluttiin turvata yhdistyksen varoja säätiöimällä. Aivan viime vuosina vasta tavallinen RSKY:n jäsen on tiennyt, että tällainen säätiö on olemassa.

Mennessäni säätiöön tuimme vielä muutamaa sisarta. Avun tarve yksityiseltä päättyi melko pitkälti luonnollisista syistä, säännöissähän todettiin, että tuemme sodassa kärsineitä. Sitten tuli myös verotusasiat ja lainsäädäntö muuttui koko ajan. Kun kan-

salaiset alkoivat saada kansaneläkettä, niin säätiön avustuksen seurauksena kansaeläke helposti pieneni. Summissa piti olla tarkkana. Luulen että maksamamme tuki oli saajilleen merkittävä, säätiölle tuli paljon kiitoskirjeitä.

Roolini säätiössä oli alkuun ihan tavallinen jäsen. Kokouksia oli kerran-kaksi vuodessa. Olin alussa aivan hiljainen, kun siellä oli näitä kauan mukana olleita sisaria, jotka johtivat säätiötä. Ja sittenhän minun alkuaikoinani oli hallituksessa vielä yksi mies, hän oli juristi ja säätiön sihteeri. Tuntuu että hänen mielipiteillään oli suuri painoarvo säätiön asioista päätettäessä. Minua ja monia muitakin hallituksen jäseniä alkoi ärsyttää tämän herra- sihteerin toiminta. Kävi vielä sillä tavalla, että tämä henkilö oli jäämässä pois ja käsittääkseni siirtämässä tehtävää pojalleen. Se oli meille naisille viimeinen pisara. Olin ehdottomasti sitä mieltä, että meillä sisarkunnassa on useita tarmokkaita ja osaavia naisia, jotka pystyvät hoitamaan säätiön asioita.

Meillä ei ollut silloin ensimmäisinä vuosinani edes kunnan ajatusta mihin me käytämme rahaa. Jälkeenpäin ajateltuna tuntuu, että henki oli kauan se, että olemme saaneet tällaisen säätiön perustettua ja meidän pitää yhdistystä ajatellen hoitaa tällaista varallisuutta kaiken varalta. Säätiössä ja sen myötä minullakin oli ehkä vähän sellainen ajatus, että tässä voi tapahtua mitä tahansa, joten meillä täytyy olla tällainen kaikessa hiljaisuudessa oleva säätiö, joka tarvittaessa tukee yhdistystä. Jollakin tavoin hiljaisuuden päättymiseen vaikutti koko yhteiskunnan muutos ja avoimuus. Samalla säätiön hallitukseen tuli uusia nuorempia jäseniä ja vanha porukka vaihtui kokonaan. Silloin alettiin miettiä, että täytyyhän tätä

varallisuutta käyttää johonkin, emmehän me voi vaan kasata ja kasata rahoja. Säännöissähän oli tuolloin tuen kohteena rannikkotykistö ja muita joukko-osastoja. Aloimme jakaa stipendejä. Aika pieniähän nekin olivat emmekä edes aktiivisesti ajatelleet, että nostaisimme niitä jatkuvasti ja aika tavalla, sillä muitten säätiöitten antamat stipendit olivat paljon pienempiä. Heillä ei olisi ollut mahdollisuutta antaa sellaisia kuin meillä oli. Yhdessä vaiheessa yritimme saada Merisotakoululle jaettavaksi maisteriopiskelijoille yhden kunnollisen apurahan. Se tyssäsi siihen, että Merisotakoulu sai jo muuten niin paljon tukea, että koulun johdolta unohdettiin kokonaan meidän olemassaolomme. Jouduimme kysymään, onko tullut hakemuksia, sillä hakuaika umpeutuu pian. -Ai jaha, no täytyypä kysellä. Muutama anomus tuli, mutta vain parina kertana.

Säätiön hallitusta työllistivät eniten huoneistoasiat. Käytännön asioita hoiti yksi hallituksen jäsen. Alkuvuosina Ulla Mustonen ja sitten Margaretha Jenytin, molemmat vuosikausia. He hoitivat yhteydenpidon vuokralaisiin, tekivät säätiön nimissä vuokrasopimukset, hoitivat pienet korjaukset jne. Säätiön alkuajoista lähtien oli itsestään selvyyttä, että hallituksen jäsenyys on ”sisartyötä”. Jossain vaiheessa alettiin hyvittää Ullan ja Margarethan työ maksamalla heille Helsingin kaupungin liikennelaitoksen vuosilippu.

Minun aikanani säätiön asuntoihin oli helppo saada vuokralaisia. Usein ne menivät siten, että lähtijä suosittelee seuraavaa asukasta tilalleen. Miltei kaikki olivat ”ulkopuolisia”, eikä meillä juuri sisaria ollut vuokrala. Vuokrat olivat tuolloin vielä hyvin kohtuullisia. Voin soimata itseänikin, ettei tullut kiinnitettyä siihen puoleen huomiota. Emme korottaneet siinä tahdis-

sa kuin olisi voinut korottaa. Osa vuokralaisista asui asuinnoissa kymmeniä vuosia. Monilla vuokralaisilla oli pelko, että jos ilmoittaa asunnon puutteista, niin sanotaan vuokrasopimus irti. Toisinaan katsoimmekin ihmetellen vuokralaisen lähdettyä, että tällaisessako hän on asunut. Moni olisi voinut ajoissa pyytää korjauksia. Muutama vuosi sitten ilmoitettiin, että säätiön vuokralaisten valinnassa etusijalla ovat sisaret, mutta ei kai sitten yhtään anomusta tullut. Sisarkuntamme on sen verran iäkstä, että he ovat hoitaneet jollakin tavoin omat asiansa.

Rahan käyttö oli yhä melko pientä. Minunkin aikanani pyrimme löytämään uusia kanavia. Muutaman yksittäisen sisaren kanssa syntyi huikea ajatus: sotilaskotisisarten senioritalo – rakennettaisiin tai oltaisiin mukana senioritaloprojektissa. Sille olisi kysyntää, eikä sen tarvitsisi olla pelkästään sisarille. Ensi sijassa toki heille ja sitten muille. Ei sen tarvitsisi olla RSKY vaan se voisi olla vaikka Helsingin alueen sisaret. Se eroaisi nykyisestä vuokraustoiminnasta sillä, että siellä olisi yhteinen olohuone, keittiö jne. Ja jollain tavoin eräänlaista yhteisöasumista. Talo voisi olla oma tai mentäisiin mukaan johonkin kohteeseen, jossa olisi myös muita rakennuttajia. Oltaisiin mukana rakentamishommassa tietyllä summalla ja saisimme tietyn määrän asuntoja. Silloin Helsingin kaupunki oli myönteinen tällaista projektia kohtaan. En tiedä, millainen on tilanne nyt. Meidän voimamme eivät riittäneet kuin alkuideointiin, eikä tämä asia ollut virallisesti esillä säätiön hallituksessa.

Kun olin aktiivisesti mukana, niin kyllä siinä saa itsekin paljon. Jollain tavoin tunsin tekevänsä tärkeää työtä mukavassa ja samanhenkisessä joukossa. Olen

kasvanut perheessä, jossa kummatkin vanhemmat ovat tehneet paljon vapaaehtoistyötä koko elämänsä ajan. Se on minulle kodin perintöä. Kun sinulla on mahdollisuus olla mukana vapaaehtoistyössä, mene mukaan. Kun en enää voi käydä juurikaan sotilasko-deissa ja maastokeikoilla niin liityin Marttoihin. Sekin on kivaa. Sotilaskotityössä opitut taidot ja yhteisöllisyys ovat sielläkin käyttökelpoisia. Mutta edelleenkin sydämeni sykkii eniten sotilaskotityölle!

Marja-Leena Oksanen

Hallituksessa 1992-

Asuimme lapsuudessani Kotkassa ja itseenäisyyspäivänä kävimme aina sankarihautausmaalla. Näin siellä sotilaskotisisaria ja luulin heidän olevan lottia. Tuolloin sisarten asuna oli armeijan takin tyyppinen harmaa takki. Näky jäi pienen tytön mieleen, ja olen nyt ollut mukana rannikkosotilaskotitoiminnassa yli kuusi vuosikymmentä.

Kävin kaverini Maijan kanssa leikkimässä Kotkassa Vuorikadulla sijaitsevan varaston pihalla. Kerran siellä oli hevonen ja rattaat. Puutalosta tuli vaaleahiuksinen nainen. Hän kuormasi joitakin laatikoita, jotka olivat täynnä karamelleja. Ihmettelin, miksi hänellä oli niitä niin paljon. Täti vastasi, että nämä menevät sotilaille sotilaskotiin. Emmehan me tienneet mikä sotilaskoti oli, mutta kysyin kuitenkin, pääseekö sinne töihin, sillä pula-ajan lasta kiinnostivat karamellit kovasti. Hän kertoi olevansa emäntä tai joku sellainen, en muista enää tarkkaan mitä hän vastasi. Kun sitten aikanaan aloin seurustella tulevan mieheni kanssa,

ARTISANPHOTOGRAPHY ANTON LINDSTRÖM

kyselin häneltä että kun lottia ei enää ole, niin mikä paikka varuskunnassa on sellainen, jossa myydään karamelleja. Se on sotilaskoti, hän vastasi. Ne olivat hänelle tuttuja, sotilas kun itsekin oli. Pian häiden jälkeen meninkin varuskunnan sotilaskotiin ja kysyin että voiko täällä tehdä vapaaehtoistyötä. Kyllä toki voi! Liityin yhdistykseen vuonna 1964, ja sillä tiellä ollaan edelleen. Olen ollut pitkään puheenjohtajana Upinniemiessä ja RSKY:n hallituksen jäsen. Äitini ja tätini olivat puolestaan lottia. Lapsuuteni vahvat muistot heistä ovat vaikuttaneet siihen, että halusin mukaan vapaaehtoistyöhön.

Ihan alkuun RSKY:een liityttyäni en tiennyt säätiön olemassaolosta mitään. Tarkkaa ajankohtaa en osaa sanoa, mutta jossakin vaiheessa minulle valkeni, että on olemassa sellainen. Siitä puhuttiin, mutta hyvin vähän itse asiassa. Kun minut hiukan yli 30 vuotta sitten kutsuttiin säätiön jäseneksi, niin silloin muutamilta entisiltä sotilaskotisisarilta ja kodinhoitajilta tuli vielä jouluna joulukortti, jotka luettiin aina säätiön kokouksessa. Lähetimme heille joulurahan tai joulukukan ja avustimme muutenkin hiukan, mikä olikin varsinainen tehtävämme tuolloin. Muistan viimeisen kortin lukemisen: puheenjohtajamme totesi, että sääntöjen mukainen sisarten avustustoiminta loppuu tähän, kun ei ole enää ketään avustettavaa jäljellä. Tukeminen siirtyi varusmiehiin ja aliupseerikoulun priimukselle. Se on sittemmin laajentunut linjojen parhaille ja tukitoimintamme onkin nykyään aika monimuotoista. Säätiöllämme ei ole RSKY:n tyyppisiä tapahtumia, me kokoonnumme hoitamaan hallintoa ja käymme sitten selvittämään, onko tullut anomuksia tukeaksemme niitä tarpeen mukaan.

Eila Walldenin puheenjohtajakauden aikana taidettiin ensimmäistä kertaa kiinnittää huomiota asunto-osakkeista saataviin tuloihin ja ryhdyttiin nostamaan vuokria. Aiemmin ne olivat tasoltaan miltei lähimmäisenrakkautta: vuokrat olivat ihan alakantissa. Luulen että moni asunnoissa asuvista oli raittiusliikeväkeä, sillä Ulla oli raittiusseurailhminen. Viime vuosikymmeniin asti vuokralaiset olivat pitkäaikaisia ja asunnot siirtyivät sukupolvelta toiselle vähän kuin perintönä perheessä. Nykyään säännöissä etusijalla ovat Rannikkosotilaskotiyhdistyksen jäsenet ja vasta sitten muut.

Koska asuin Upinniemiessä, sain tehtäväkseni hoitaa aliupseerikoulun stipendiasiat. Osa varusmiesten

tukeen tarkoitetuista anomuksista menee RSKY:lle, ja jos hanke vaatii paljon varoja, olemme ”puolittaneet” osallistumisemme. Annamme stipendejä myös tietysti suoraan itse. Yhteispeliähän tämä on, ja pitääkin olla. Koen että meistä säätiönä on toki mukavampaa itse antaa tuki eikä välikäden kautta.

Kuudenkymmenen vuoden vapaaehtoistyön jälkeenkin minusta tärkeintä on varusmiesten kohtaaminen ja sehän näkyy kaikkein selvimmin leireillä.

... On ilta. Olet jossakin Kiikalan leirillä, kahvi on melkein loppu, muutama pulla jäljellä. Paikalle tulee joku poika ostamaan piipputupakkaa, jotta koko telttakunnalle saadaan tehtyä sätkät. Kaikki ovat koonneet viiden pennin kolikoita ja poika kaataa kohmeisin käsin pennoset tiskille. Katsomme kasaa ja toteamme että tässä on ihan riittävästi, vaikka aina ei olisi ollutkaan. Se ilme ja se kiitos ... se voi tulla vielä seuraavana päivänäkin: kiitos kun saimme hyvät sätkät. Tuolloinhan se röyhyttely oli arkipäivää – nyt en kyllä lähtisi tukemaan mitään tupakanpolttohanketta. Ylipäätään varusmiesten kiitos on ”se juttu”. Sama hyvä tunne on silloin kun olen säätiön nimissä jakamassa stipendiä varusmiehelle.

Tarkistamme kerran vuodessa stipendien suuruuden. Totesin kauan sitten, että sukeltajakurssi on niin rankka kurssi, ettei se voi olla tasavertainen muiden kanssa. He saivat sitten pikkuisen tukevamman stipendin. Ja sen sai vain yksi. Säätiö on ollut mukana esimerkiksi sukeltajakurssien messien kalustamisessa, tikkasin itsekin sinne meriaiheiset verhot. Kaikkein ihanin oli viime vuodenvaihteen kotiuttamistilaisuus, kun veimme sukeltajapojille punaisen merinovillapipon. Olimme kaikki aivan haltioissamme. Kurssi

odotti yhden stipendin myöntämistä, mutta merkki-vuotemme myötä päätimme lahjoittaa koko kurssille punaiset pipot.

Mieheni oli näet sukeltaja, ja hän käytti televisios-takin tuttua Jacques Cousteau -tyylistä pipoa. Eräässä säätiön kokouksessa mietimme mitä teemme juhla-vuotena. Sanoin, että mitäs jos hankittaisiin sukeltajille punaiset pipot. Tein ehdotuksen ja se hyväksyttiin. Tarkoitus ei toki ollut luoda mitään erityisryhmää, joten Merisotakoulun MeriRUK sai siniset pipot.

Säätiötä ei paljonkaan tunneta, mutta en tiedä onko se kovin tarpeellistakaan. Olemme taustalla, olemme olemassa ja olemme linkki RSKY:een päin. Esimerkiksi kielten opiskelun tukemisessa olemme muistaakseni olleet mukana ja yritämme muutenkin pysytellä uuden ajan vaatimusten tasalla.

Sirkka Stolt

Hallituksessa	2010-
Puheenjohtajana	2016-2021

Olen toiminut 36 vuotta sotilaskotisisarena, eli kuten nykyisin sanotaan: tehnyt vapaaehtoista maanpuolustustyötä 36 vuotta. Mistä kiinnostukseni ja innostukseni sotilaskotityöhön on peräisin? Isäni suvussa on ollut paljon puolustusvoimien palveluksessa olevia henkilöitä, niinpä jo lapsena kuulin usein sanan sotilaskoti. Sen kodinomaisuutta, ihanan maistuvia munkkeja ja ystävällisiä, aina auttavaisia ja hyväntuulisia sotilaskotisisaria kehuttiin ja vanhempana muisteltiin. Minusta kaikki tuo kuulosti jännittävältä ja mielenkiintoiselta. Kun sotilaskodit

olivat varuskunnissa, jonne ei niin vain päästykään, mielenkiintoni lisääntyi entisestään. Opiskelu ja työelämään valmistautuminen syrjäyttivät kuitenkin vuosiksi sotilaskotihaaveeni. Kun molemmat poikani olivat suorittaneet asevelvollisuutensa, tuli sotilaskotiasia jälleen ajankohtaiseksi. Poikani, samoin kuin mieheni, kannustivat minua: sotilaskotityö on tärkeää, mene ihmeessä mukaan! Mieheni sanoi kahden koirammekin heiluttaneen häntäänsä hyvän asian puolesta. Sitten tulikin tänka pä. Miten sotilaskotisisareksi päästään? Mihin yhdistykseen liittyä? Ja miten? Niin kuin usein saattaa käydä, sattuma tuli avuksi. Erään työmatkan aikana mietin ääneen liittymisasiaa ja tuskailin tietämättömyyttäni. Kuinka ollakaan, matkaseurani oli jo useita vuosia toiminut sotilaskotisisarena ja hän ehdotti, että lähtisin hänen mukanaan sisariltaan, jossa kerrottiin sotilaskotitoiminnasta. Kas, siinä se! Lähetin anomuksen Rannikkosotilaskotiyhdistys ry:n hallitukselle. Minut hyväksyttiin sisareksi ja sillä tiellä yhä olen. Moninaisia ja monipuolisia tehtäviä on kohdalleni tullut: sisartoiminnasta johtokunnan ja hallituksen jäseneksi, varapuheenjohtajaksi ja puheenjohtajaksi. Mutta: tärkeintä on, että koko varusmiesajan sotilaskoti on aina lämminhenkinen - sotilaan koti.

Rannikkosisarten säätiöstä kuulin ensimmäisen kerran pohtiessamme, miten voisimme palkita varusmiehiä ja merikadetteja. Sanoin keskustelun päätteeksi, etten ollut aiemmin ollut tietoinen säätiön olemassaolosta ja sen toiminnasta. Kiinnostuin ja varmasti mainitsinkin, että olen ollut mukana monessa mielenkiintoisessa toiminnassa, mutta säätiö on tabula rasa. Meni vuosi, ehkä parikin ja säätiös-

ARTISANPHOTOGRAPHY ANTON LINDSTRÖM

sä vapautui hallituspaikka. Yllätyksekseni minulta kysyttiin, olisinko kiinnostunut tulemaan mukaan toimintaan. Nyt oli tarjolla jotakin aivan uutta! Kyllä, kiitos, jos minut valitaan! Niin minusta tuli säätiön hallituksen jäsen. Hämmästyin, kuinka taloudellisesti hyvinvoivasta säätiöstä tiedettiin niin vähän. Kun minut muutaman vuoden kuluttua valittiin säätiön puheenjohtajaksi, yhdeksi tärkeimmistä tehtävistäni tuli säätiön tunnettuuden lisääminen puolustusvoimissa ja erityisesti merivoimissa, jotta säätiön myöntämät stipendit jaettaisiin mahdollisimman oikeisiin kohteisiin. Sotilaskotien toiminnan tukeminen, samoin kuin

sisarten kouluttautumisen tukeminen tulivat myös tärkeänä osana mukaan säätiön toimintaan. Kuusi vuotta puheenjohtajuutta: uudet säännöt, tunnettuuden lisääminen ja monet muut asiat vaativat aikaa ja kärsivällisyyttä. Kuten tiedetään, laivat kääntyvät hitaasti. Säätiölain uudistumisen myötä moni asia vaati yhä enemmän paneutumista ja asiantuntijuuden laajentamista. Se oli ajankohta, jolloin katsoin, että on aika uusien tuulien puhaltaa ja aika luovuttaa ohjat seuraajalleni. Nykyisellään säätiömme on asiantuntijaorganisaatio, jossa jokaisella hallituksen jäsenellä on oma alueensa koskipa se omaisuudenhoitoa tai uusien stipendien myöntämiskohteiden löytämistä. Natoon liittyminen tuo varmasti tulevaisuudessa myös säätiöllemme stipendien myöntämiseen haasteita: kielitaidon lisäämisen ja monipuolistamisen näkisin olevan yksi sellainen. Entäpä merien suojeluun mahdollisesti liittyvät toimenpiteet? Uudet tutkimuslinjat? Mahdollisuuksien määrä kasvaa. Hyvä niin, ja säätiö seuraa tarkoin muutosprosesseja ja reagoi niihin sääntöjensä rajoissa.

ARTISANPHOTOGRAPHY ANTON LINDSTRÖM

Ulla Varjola

Hallituksessa 2012-

Olin 1960-luvun alussa lukiolainen Kankaanpäässä. Silloinen Niinisalon sotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja tuli eräänä päivänä jumppatunnilta hakemaan tyttöjä alakaskahvitilaisuuden tarjoilijaksi. Meidät haettiin armeijan autolla ja tuotiin takaisin, olin varmaan juuri täyttänyt 16. Kävin sotilaskodissa töissä lukioluokan ajan hoitamassa kahvituksia, mutta meitä ei oikein päästetty keittiöön,

tykkäsivät että me varmaan suttaamme siellä. Sotilaskotityö jäi lähtiessäni opiskelemaan. Muutettuani Kotkaan 1979 Rannikkosotilaskotiyhdistyksen Kyminlinnan paikallisosaston puheenjohtaja nappasi minut Kyminlinnan sotilaskotiyhdistykseen.

Yksi tärkeä asia sotilaskotityössä on se, että olemme kaikki sotilaskotisisaria. Meillä ei ole ammattia, ei miestä jonka kyljessä olisimme jotakin – olemme sotilaskotisisaria. Tämä on yksi maailman hienoimpia asioita, kun teemme yhdessä tällaista työtä. Vuonna 1993 minusta tuli koko Rannikkosotilaskotiyhdistyk-

sen puheenjohtaja. Olin puheenjohtaja 11 vuotta, ne olivat erittäin antoisia ja mielekkäitä aikoja.

Säätiöön minut kutsuttiin, kun yksi paikka avautui. Kutsu viehätti kovasti, kun en tiennyt säätiöstä oikein mitään. Tiesin että säätiö oli olemassa, koska olin ollut Rannikkosotilaskotiyhdistyksen puheenjohtaja. Säätiöltä tuli aina joskus vinkkejä yhdistyksen hankkeisiin anottavasta rahasta, etenkin kun yhdistyksessä oli välillä huonoja vuosia. Erityisesti tukea tarjottiin varusmiesten stipendeihin. Säätiöllä ja yhdistyksellä ei ole muuta yhteistä kuin että yhdistys kuuluu tahoihin, jotka voivat anoa sieltä tukea.

Säätiö toimi niin salaisena ja niin piilossa, että emme tienneet edes keitä kuuluu säätiön hallitukseen, puheenjohtajan sentään tiesin. Rahastonhoitaja Maggie Jenytin kutsui minut aina välillä puhutteluun ja sanoi, että nyt olisi syytä anoa säätiöltä rahaa. Tätä kautta pääsin kiinni säätiön sääntöihin. Säätiö oli hyvin pienimuotoinen eikä näkynyt ulospäin. Siitä ei ikinä puhuttu missään. Maggiein kanssa kahden kesken keskustelimme anomuksista, jotka hallitus sitten teki. Minuakin ohjeistettiin, että säätiöstä olisi hyvä olla aika hiljaa. Jälkikäteen olen pohtinut, että syy tähän saattaa olla siinä, ettei kukaan tiedä miten säätiön alkupääoma on kertynyt.

Hallitukseen valituksi tultuani alkoi tutustuminen säätiöön ja säätiötoimintaan. Minulla oli hyvin heikot tiedot säätiöistä, sillä en ollut työelämässä joutunut paneutumaan niihin. Olimme kaikki hallituksessa tasavertaisia, kenelläkään ei ollut vastuualueita. Puheenjohtaja oli puheenjohtaja, varapuheenjohtaja varapuheenjohtaja ja me muut jäseniä. Maggie Jenytin oli rahastonhoitaja vastaten säätiön omaisuuksista. Hän

rupesi ottamaan minua mukaan työhönsä: asuntojen hoitamiseen ja yhtiökokouksiin. Hän totesi, että tule nyt mukaan niin on neljät silmät ja kaksi muistia. Näin lähdin tutustumaan paremmin säätiön toimintaan. Olen ollut kaksi kertaa tilintarkastusyhtiöiden hallituksen jäsenille järjestämissä koulutuksissa. Aloin vastata asuntoihin ja osakkeisiin liittyvistä asioista. Keskustelin puheenjohtajamme Sirkka Stoltin kanssa, että meidän täytyy saada tähän henkilö, joka ymmärtää taloudesta enemmän kuin minä. Sen seurauksena säätiöön palkattiin Senior Advisor ja muutimme myös hieman sääntöjä.

Säätiön kehittäminen on hankalaa. Kerran Patentti- ja rekisterihallitus totesi meille, että sääntöjen ensimmäistä lausetta ei saa muuttaa. He totesivat, että jos se muutetaan, nykysäätiö lopetetaan ja sitten aloitetaan uudelleen alusta. Minusta tukien kohderyhmää voisi laajentaa, jos se olisi mahdollista. Kohderyhmä on pieni: vihreät sisaret ja Rannikkosotilaskotiyhdistys sekä merivoimat.

Ei meitä ehkä vieläkään kauhean hyvin tunneta, mutta paremmin kuin ennen. En ole varma erottavtko avustusten saajatkään aina yhdistystä ja säätiötä toisistaan. Sisarkunta on alkanut nyt hieman tuntea säätiötä, säätiöhän tuki yhdistyksen 100-vuotisvuonna paikallisosastoja ja osallistui myös Unelma-sotilaskotiauton rahoittamiseen.

Astuin silloin aikoinaan suurin piirtein täydelliseen tuntemattomuuteen. Istuessani hallituspöydässä ensimmäistä kertaa huomasin, että pitää ottaa vähän selvää mitä tämä homma oikein on. Toiminta säätiössä on ollut erittäin mielenkiintoista.

Säätiön hallitus vuonna 2024: ylhäällä vasemmalta Ulla Varjola, puheenjohtaja Teija Wessman, Marja-Leena Oksanen, alarivissä vasemmalta Marikaisa Tiilikainen, Sirkka Stolt, Päivi Boström.

ARTISANPHOTOGRAPHY ANTON LINDSTRÖM

Viitteet

- 1 Rannikkotyöskistön vuosikirja 1934, s. 133
- 2 Ote säätiörekisteristä, sivu 1476, rekisterinumero 427
- 3 <https://www.helsinginuutiset.fi/paikalliset/2296591>
- 4 sähköposti Pakola-Nurila (Kaartin soittokunnan päällikkökapellimestari) 14.7.2024
- 5 Ala-Härkösen sukuseura, julkaisu 4/1979 (julkaisu arkistoitu säätiön arkistoon)
- 6 Tampereen osoite-, kauppa- ja ammattikalenteri 1912, 1.12.1912 no 1913
- 7 Naisten Ääni 17.11.1923 s. 11-12
- 8 Auvinen, Visa. Rannikkosotilaskotiyhdistys 1918-1993 Kustsoldathemsföreningen ry., Turun Sanomat, Turku 1993
- 9 Rannikon Puolustaja 1/1979
- 10 Rannikkosotilaskotiyhdistyksen arkisto

Jatkosodan loppuvaiheessa monia maanpuolustusjärjestöjä lakkautettiin nopeassa tahdissa. Niille kertynyttä varallisuutta pyrittiin siirtämään turvaan, jotta varoja kyettäisiin jatkossakin hyödyntämään maanpuolustushenkisessä toiminnassa. Loppuvuodesta 1944 perustettiin useita yhdistyksiä ja säätiöitä, jotka jatkavat yhä tänäkin päivänä maanpuolustushenkistä toimintaa tai sen tukemista. Yksi näistä säätiöistä on Rannikkosisarten säätiö.

